

๓ องค์สภานายิกา

สนองไธสง
สภากาชาดไทย ฉบับที่ 249 กรกฎาคม – กันยายน 2569

สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ
พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
ทรงดำรงตำแหน่งสภานายิกา
พ.ศ. 2436 – วันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2462

สมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี
พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า
ทรงดำรงตำแหน่งสภานายิกา
วันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2463 – 17 ธันวาคม พ.ศ. 2498

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
ทรงดำรงตำแหน่งสภานายิกา
วันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ. 2499 – ปัจจุบัน

เจ้าของ

สภาภาษาไทย

ที่ปรึกษา

นายเดช บุนนาค

บรรณาธิการ

นางจิราพร ศรีสอ้าน

กองบรรณาธิการ

นางสาวสุชาดา วัฒนารักษ์

นางเฉลิมรัตน์ น้อยกลาง

งานพิพิธภัณฑสถานภาษาไทย

สำนักงาน

สำนักสารนิเทศและสื่อสารองค์กร
กลุ่มงานกลยุทธ์องค์กร สภาภาษาไทย
1873 ถนนพระรามที่ 4 เขตปทุมวัน

กรุงเทพฯ 10330

โทรศัพท์ 0 2256 4032-6

พิมพ์ที่

บริษัท จามจุรีโปรดักส์ จำกัด

26 ถนนพระราม 2 ซอย 83 แขวงสามต้น

เขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ 10150

สนองโอรสสภาภาษาไทย

วัตถุประสงค์

- เผยแพร่กิจการและข่าวสารของสภาภาษาไทย
- เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย การรักษาพยาบาล และป้องกันโรคแก่ประชาชน
- เพิ่มพูนวิทยาการและสารคดีน่ารู้ สร้างเสริมปลูกฝังคุณธรรม ความเมตตา กรุณาในหมู่ชนร่วมชาติ

นิตยสารราย 3 เดือน

ฉบับที่ 249 เดือนกรกฎาคม - กันยายน 2569

ISSN 0125-5851

สารบัญ

พระราชกรณียกิจ 3

บทความ/สัปดาห์พิเศษ

น้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ 3 องค์สภานายิกา 6
เมื่อประชาชนประสบภัย... การมีที่ให้พึ่งพา คือ หัวใจสำคัญ 18
ของมูลนิธิอาสาเพื่อนพึ่ง (ภาฯ) ยามยาก

เรื่องเล่าบุคคลสำคัญในสภาภาษาไทย

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ ผู้ถวายงานเคียงข้าง 22
ราชวงศ์จักรี และน้อมนำพระราชดำริสภานายิกาสู่การพัฒนาสภาภาษาไทย

มิวเซียมภาษาเล่าเรื่อง

เมื่อสยามเริ่มมีเครื่องบินพยาบาลในประเทศ ตอนที่ 4 25

ภาษาดัง

เสด็จฯ เยือนพิพิธภัณฑสถานและเสี้ยววงเดือนแดงระหว่างประเทศ 28
สภาภาษาไทยจัดประชุมความร่วมมือไทย-ลาว ครั้งที่ 5 29

รอบรู้ภาษา

แสงสว่างจากพระมหากรุณาธิคุณ 30
ราชดำริคลินิก ศูนย์กลางความเชี่ยวชาญด้านโรคติดต่อ 32
Death Fest 2026 มีชีวิตอย่างมีความหมาย และวาระสุดท้ายที่คุณกำหนดได้ 34
กิจกรรมเหล่าภาษาจังหวัดและกิ่งภาษาอำเภอ 36

สุขภาพอนามัย

ให้สเต็มเซลล์ ให้ความหวังการรักษาชีวิตผู้ป่วยโรคเลือด 38
โรคติดต่ออันตรายจากสัตว์ที่มีความรุนแรงสูง 40

เล่าเรื่อง/เที่ยวไปกับภาษา

ลดการใช้วัสดุสิ้นเปลือง เพิ่มการจัดการของเสียแบบเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 42
Big Greening Day 2026 สร้างวัฒนธรรมองค์กรสีเขียวสู่ความยั่งยืน 43

พระมหากรุณาธิคุณ

ศรัทธาเพื่อภาษา 44

สภาอากาศไทย

Thai Red Cross Society

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ มหิศรภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช
สยามินทราธิเบศรราชวโรดม บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบรมราชูปถัมภ์สภาอากาศไทย

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

สภานายิกาสภาอากาศไทย

คณะกรรมการสภาอากาศไทย

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี

สริกิจาริณีพิริยพัฒน์ รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี

อุปนายิกาผู้อำนวยการสภาอากาศไทย

ดร.กฤษณพงศ์ กีรติกร
ศาสตราจารย์พิเศษ กิติพงศ์ อุรพีพัฒนพงศ์
นายฐานันท์ สิริวัฒนภักดี
ดร.ประสาร ไตรรัตน์วรกุล
ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์ภิรมย์ กมลรัตนกุล
นายวิทยา เวชชาชีวะ
นายสนธิ์ คงสีริ
นายฮาราลด์ ลิงค์

นายเกษม บุญราช
นายเกริก วณิกกุล
นายเดช บุญนาค
ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์พรชัย มาตังคสมบัติ
นายยอดเยี่ยม เทพรานนท์
ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์วิศิษฐ์ สิตปรีชา
ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.คุณหญิงสุชาดา กีระนันท์
นายกเหล่ากาชาดจังหวัด กรรมการสภาอากาศ ผู้แทนภาค 1-12

นายกิลนธ์ สารสิน
ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์เกษม วัฒนชัย
นายบัณฑิต ลำคำ
นางพาสินี ลีมอดิตบูลย์
ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์วงศ์กุลพัทธ์ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา
นายศุภชัย เจียรวนนท์
พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์

นางกอบกาญจน์ วัฒนวรางกูร
คุณหญิงชญา วัฒนศิริธรรม
รองศาสตราจารย์ ดร.บุญสม เลิศทวีวิวงศ์
ศาสตราจารย์ ดร.ไพรัช ธัชยพงษ์
ศาสตราจารย์สรเสรีญ ไกรจิตติ
ศาสตราจารย์ ดร.อุกฤษ มงคลนาวิน

คณะกรรมการบริหารสภาอากาศไทย

เลขาธิการสภาอากาศไทย
ประธานคณะกรรมการทรัพยากรบุคคลของสภาอากาศไทย
นายเกษม บุญราช

เหรัญญิกสภาอากาศไทย
ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์วิศิษฐ์ สิตปรีชา
นายเกริก วณิกกุล

ประธานคณะกรรมการนโยบาย ยุทธศาสตร์ และงบประมาณ สภาอากาศไทย
ศาสตราจารย์พิเศษ กิติพงศ์ อุรพีพัฒนพงศ์

คณะกรรมการจัดการสภาอากาศไทย

นายเดช บุญนาค
เลขาธิการสภาอากาศไทย
นายแพทย์พินิจ กุลละวณิชย์
ผู้ช่วยเลขาธิการสภาอากาศไทย
รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ไศกณ นภารุ
ผู้ช่วยเลขาธิการสภาอากาศไทย
และผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิสิทธิ์ สิทธิไตรย์
ผู้ช่วยเลขาธิการสภาอากาศไทย
นายสุพงษ์ ลิ้มพานิช
ผู้ช่วยเหรัญญิกสภาอากาศไทย
นางนันทิยา แก้วเกตุ
ผู้อำนวยการสำนักเลขาธิการสภาอากาศไทย
นายชรรค์ ประจวบเหมาะ
ผู้อำนวยการสำนักงานจัดหารายได้
นางสาวพรรณพร คงยิ่งยง
ผู้อำนวยการกลุ่มงานกลยุทธ์องค์กร
นายอภิชัย อินตะแก้ว
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง
นายพฤตพงศ์ ศรีมาจันทร์
ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แพทย์หญิงลลิตา ปรียกนก
ผู้อำนวยการศูนย์ดวงตาสภาอากาศไทย
รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงนวลจันทร์ ปราปพาล
เลขาธิการมูลนิธิสงเคราะห์เด็กของสภาอากาศไทย
นางบังอรศรี รักธรรม
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานโภชนาการ
สวนจิตรลดา

คุณหญิงชญา วัฒนศิริธรรม
เหรัญญิกสภาอากาศไทย
ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์ชัยเวช นุชประยูร
ผู้ช่วยเลขาธิการสภาอากาศไทย
นายเกษม บุญราช
ผู้ช่วยเลขาธิการสภาอากาศไทย
และผู้อำนวยการสำนักงานบริหารกิจการเหล่ากาชาด
ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์เอก อักษรานุเคราะห์
ผู้ช่วยเลขาธิการสภาอากาศไทย
พลโท นายแพทย์อำนาจ บาลี
ผู้อำนวยการสำนักงานบรรเทาทุกข์และประชานามัยพิทักษ์
นางชนิษฐา หงสประภาส
ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารทรัพยากรบุคคล
นางสุทธารักษ์ ปัญญา
ผู้อำนวยการสำนักงานการคลัง
นางสุภาภรณ์ อังชัยสุศิริ
ผู้อำนวยการสำนักบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน
นายธนศวร วงศ์ธัญญกรณ์
ผู้อำนวยการสำนักบริหารระบบกายภาพ
นางผกามาส สันตวนิชเศรษฐ์
ผู้อำนวยการสำนักขับเคลื่อนการพัฒนา
รองศาสตราจารย์ นายแพทย์สุภนิตี นิเวตวงศ์
ผู้อำนวยการศูนย์รับบริจาคอวัยวะสภาอากาศไทย
นางสาวศรณียา สกลนารักษ์
ผู้อำนวยการสำนักงานจัดการทรัพยากรสิ่งของสภาอากาศไทย
นายอานนท์ เชิงชวน
ผู้อำนวยการสำนักการต่างประเทศ

ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์วิศิษฐ์ สิตปรีชา
ผู้ช่วยเลขาธิการสภาอากาศไทย และผู้อำนวยการกิตติคุณ สถานเสาวภา
ศาสตราจารย์ นายแพทย์สุทธิพงศ์ วีระสินธุ์
ผู้ช่วยเลขาธิการสภาอากาศไทย ฝ่ายการแพทย์ และผู้อำนวยการสถานเสาวภา
ดร.อภิชาติ ชินวรรโณ
ผู้ช่วยเลขาธิการสภาอากาศไทย ฝ่ายการต่างประเทศ
รองศาสตราจารย์ ดร. นายแพทย์จิรุตม์ ศรีรัตนบัลล์
ผู้ช่วยเลขาธิการสภาอากาศไทย และผู้อำนวยการโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
นางสุนันดา ศรอนสิน
ผู้อำนวยการสำนักงานยุวกาชาดและอาสาสมัครกาชาด
รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงจุลใจ ชัยวานิชศิริ
ผู้อำนวยการศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ
นายบุญรักษ์ สรีคานนท์
ผู้อำนวยการสำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล
นางจิราพร ศรีสอ้าน
ผู้อำนวยการสำนักสารนิเทศและสื่อสารองค์กร
นายบรรวิทย์ ศิริทรัพย์สมบัติ
ผู้อำนวยการสำนักจัดซื้อ
รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงกฤษณา พิระเวช
ผู้อำนวยการศูนย์เวชศาสตร์ฟื้นฟู
นายอนุวัฒน์ จงยิณดี
ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจสอบ
ศาสตราจารย์ นายแพทย์ธีระพงศ์ ตันทวีเชียร
ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยโรคเอดส์และโรคติดต่อเชื้อ
นางสาวเลลาศรี เสงี่ยม
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์ฝึกอบรมปฐมพยาบาล
และสุขภาพอนามัย

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อุปนายิกาผู้อำนวยการสภากาชาดไทย พระราชทาน พระราโชวาทเนื่องในโอกาส วันสถาปนาสภากาชาดไทย ครบ 133 ปี

“วันนี้ก็เป็นวันที่เรাজัดกันมาเป็นประจำ ทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับ สภากาชาดก็มาร่วมกันทำบุญ แล้วก็ได้พบปะกัน ในช่วงนี้ทางผู้ที่ เกี่ยวข้องกับสภากาชาดก็เห็นจะต้องทำงานตามหลักของสภากาชาด อาจจะมากกว่าปกติเพราะตอนนี้ก็มีทั้งเรื่องต่าง ๆ ที่เรารู้ แล้วก็ มีเรื่องเกี่ยวกับภัยธรรมชาติต่าง ๆ นานา ที่เราก็มีวิธีการ มีเรื่องสมัยใหม่ มีแอป มีการทำงาน แล้วจะทำให้ไม่มากก็น้อย ทั้งผู้ที่อยู่ในส่วนกลาง และก็ส่วนภูมิภาคต่าง ๆ ก็ทำงานกันอย่างแข็งขันที่ได้ไปดูตาม จังหวัดต่าง ๆ ก็คิดว่าในเรื่องต่าง ๆ นี้ เท่าที่ฟังมามีหลักอยู่ว่าเราต้อง ร่วมกันแล้วก็ช่วยตัวเอง ตอนนี้ยากที่จะให้ใครจากที่อื่นมาช่วยเหลือ ถ้าไม่ใช่คนไทยด้วยกัน เพราะว่าแต่ละคนแต่ละฝ่ายก็มี มีปัญหากันอยู่ ในส่วนตัวของส่วนประเทศเขาด้วยกันทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นเท่าที่เห็น แล้วก็นำเสนอขึ้นมคือคนไทยทุกคน แล้วก็อาจจะเรียกได้ว่าสภากาชาด ก็เป็นผู้นำเพราะว่าตั้งแต่อยู่ที่นี่ปลายปีจะคิดว่าได้ทำงานที่สภากาชาด มาครบ 50 ปี ได้เห็นอะไร ๆ มากมาย ก็มีสิ่งที่ทำกันต่อเนื่อง ก็คิดว่า จะตั้งใจทำกันทำต่อไป และอาจจะต้องมีวิธีการใหม่ ๆ ทั้งทางด้าน แนวความคิดและเทคโนโลยี ก็ขอให้ทุกท่านมีกำลังใจเข้มแข็ง มีสุขภาพ อนามัยที่ดี แล้วก็พร้อมด้วยสิ่งดี ๆ ทั้งร่างกาย และใจ ก็ให้มีสุขสวัสดิ์ ทุกเมื่อตลอดไป”

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงบำเพ็ญพระสงฆ์เนื่องในวันสถาปนา สภากาชาดไทย ครบ 133 ปี

เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2569 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อุปนายิกาผู้อำนวยการสภากาชาดไทย เสด็จฯ ไปยังสถานเสาวภา สภากาชาดไทย ทรงวางพานพุ่มถวายราชสักการะพระราชนิพนธ์สมเด็จพะศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง สภานายิกาพระองค์แรก และทรงบำเพ็ญพระสงฆ์เนื่องในโอกาสวันสถาปนาสภากาชาดไทย ครบ 133 ปี ซึ่งตรงกับวันที่ 26 เมษายนของทุกปี โอกาสนี้ พระราชทานพระราชโอวาทแก่คณะผู้บริหารและบุคลากรของสภากาชาดไทยเพื่อความเป็นสิริมงคลและเป็นขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

จากนั้น เสด็จฯ ไปยังอาคารเทิดพระเกียรติสมเด็จพระญาณสังวร (เจริญ สุวฑฺฒโน) พระราชทานพระราชวโรกาสให้ นายเดช บุญนาค เลขาธิการสภากาชาดไทย เข้าเฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายของที่ระลึก

และทอดพระเนตรวิดิทัศน์ “ได้ร่มพระบารมี 69 ปี องค์สภานายิกา สภากาชาดไทย” เพื่อน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่ทรงดำรงตำแหน่งสภานายิกา สภากาชาดไทยตลอดระยะเวลา 69 ปี

เสด็จฯ ไปทรงเปิดอาคารสำนักงานเหล่ากาชาดจังหวัดร้อยเอ็ด หลังใหม่

เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2569 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อุปนายิกาผู้อำนวยการ สภากาชาดไทย เสด็จฯ ไปทรงเปิดอาคารสำนักงานเหล่ากาชาด จังหวัดร้อยเอ็ด หลังใหม่ ณ อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โอกาสนี้ทอดพระเนตรนิทรรศการภารกิจของเหล่ากาชาดจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัย และการรับบริจาคโลหิต พร้อมทอดพระเนตร ผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมและพัฒนาการพูด อ่าน เขียนภาษาไทย ของเหล่ากาชาดจังหวัดร้อยเอ็ด ตามพระราชดำริ ในการแก้ไขปัญหา เด็กนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีปัญหาการเรียนภาษาไทย

จากนั้น ทอดพระเนตรอาคารคลังพัสดุ ที่จัดเก็บเครื่องอุปโภค บริโภค สำหรับภารกิจบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัย และกิจกรรมรณรงค์รับบริจาคโลหิต เคลื่อนที่ของศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย

ที่ทำการสำนักงานเหล่ากาชาดจังหวัดร้อยเอ็ดหลังใหม่ ประกอบด้วย อาคารสำนักงานและอาคารพัสดุ เพื่อใช้เป็นศูนย์กลางในการประสานงาน ช่วยเหลือผู้ประสบภัยและผู้ด้อยโอกาส รวมถึงการรับบริจาคโลหิตและ สิ่งของจำเป็นต่าง ๆ ตลอดจนใช้เป็นสถานที่ประชุมและอบรมอาสาสมัคร กาชาด เพื่อให้การช่วยเหลือประชาชนเป็นไปอย่างรวดเร็วและทั่วถึง

น้อมรำลึก ในพระมหากรุณาธิคุณ 3 องค์สหราชอาณาจักร

สหราชอาณาจักรก่อตั้งขึ้นในรัชสมัยของ
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ดำเนินการอันเป็นสาธารณกุศลเพื่อมนุษยธรรม
ต่อเนื่องยาวนานมาตลอดระยะเวลา 133 ปี
ภายใต้องค์พระบรมราชูปถัมภ์ 6 รัชกาล
โดยมีองค์สหราชอาณาจักร 3 พระองค์ ที่ทรงปฏิบัติ
พระราชกรณียกิจคุณูปการเพื่อประโยชน์สุข
ของพสกนิกร สนองโอรุณบับนี้ขอนำเสนอ
บทบาทสำคัญที่ทรงมีต่อสหราชอาณาจักรไทย
ของพระผู้ทรงเป็นองค์สหราชอาณาจักรทั้ง 3 พระองค์
เพื่อแสดงถึงพระอัจฉริยภาพของชาติราชานารี
แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์และเป็นการน้อมรำลึก
ในพระมหากรุณาธิคุณ

**สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ
พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
(สมเด็จพระนางเจ้าเสาวภาผ่องศรี พระอัครราชเทวี)**

- เสด็จพระราชสมภพ วันศุกร์ที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2406
- พระนามเดิม พระเจ้าลูกเธอ พระองค์เจ้าเสาวภาผ่องศรี

- ทรงดำรงตำแหน่งพระอัครมเหสีในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และทรงดำรงพระราชอิสริยยศตามลำดับ ดังนี้ **พระนางเธอเสาวภาผ่องศรี พระวรราชเทวี, พระนางเจ้าเสาวภาผ่องศรี พระวรราชเทวี, สมเด็จพระนางเจ้าเสาวภาผ่องศรี พระอัครราชเทวี, สมเด็จพระนางเจ้าเสาวภาผ่องศรี พระบรมราชินีนาถ** ผู้สำเร็จราชการแผ่นดินแทนพระองค์ เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จประพาสยุโรปครั้งแรก นับเป็นสมเด็จพระบรมราชินีนาถพระองค์แรกของประวัติศาสตร์ไทย และ**สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี** เมื่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นครองราชย์

- ทรงมีพระราชโอรสและพระราชธิดา รวม 9 พระองค์ พระราชโอรสได้เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติเป็นพระมหากษัตริย์แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ 2 พระองค์ คือ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี สมเด็จพระพันปีหลวง ในรัชกาลที่ 6 และรัชกาลที่ 7)

- ทรงดำรงตำแหน่งสภานายิกา นับแต่ พ.ศ. 2436 – 20 ตุลาคม พ.ศ. 2462 รวมระยะเวลา 26 ปี

- เสด็จสวรรคต วันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2462 สิริพระชนมพรรษา 57 พรรษา

- ปี 2556 ยูเนสโกประกาศยกย่องให้ทรงเป็นบุคคลสำคัญของโลก ในฐานะที่ทรงมีผลงานดีเด่นด้านการศึกษาสำหรับเด็กหญิงและสตรี การศึกษาด้านสาธารณสุขศาสตร์ วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ประยุกต์ สังคม และมนุษยศาสตร์

สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาเยาวชนสตรี เพื่อให้มีส่วนร่วมในการสร้างความรุ่งเรืองแก่ประเทศ รวมทั้งการแพทย์ การพยาบาล และการสังคมสงเคราะห์ พระราชทานพระราชทรัพย์ในการก่อตั้งโรงเรียน โดยเฉพาะการศึกษาสำหรับสตรี อาทิ โรงเรียนราชินี โรงเรียนเสาวภา ทรงห่วงใยในความเจ็บไข้ได้ป่วยของพลกนิกร พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ตั้งโรงเรียนแพทย์ผดุงครรภ์และหญิงพยาบาลขึ้นสำหรับศึกษาวิชาพยาบาลและผดุงครรภ์ ซึ่งเป็นการขยายโอกาสให้สตรีไทยได้มีความรู้สามารถนำไปประกอบอาชีพเลี้ยงตัวเองและทำประโยชน์ให้ผู้อื่นได้ ทรงเป็นผู้นำชักชวนสตรีไทยให้เลิกการอยู่ไฟมาใช้วิธีการพยาบาลแบบสากล นับว่าทรงมีบทบาทในด้านสาธารณสุข การศึกษา และการสังคมสงเคราะห์ ตลอดพระชนมชีพ

บทบาทสำคัญของพระองค์ต่อสภาอากาศไทย

เมื่อมีการจัดตั้งสภาอุณาโลมแดงตามความคิดริเริ่มของท่านผู้หญิงเป่ย์เถียน ภาสกรวงศ์ โดยเชิญชวนพระบรมวงศานุวงศ์ สละทรัพย์เป็นทุนและชักชวนสตรีอาสาสมัครช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ผู้ที่ได้รับบาดเจ็บในเหตุการณ์ ร.ศ. 112 (พ.ศ. 2436) กรณีพิพาทระหว่างสยามกับฝรั่งเศส เรื่องดินแดนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง พร้อมกราบบังคมทูลเชิญสมเด็จพระศรีสวรินทราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ทรงเป็นสภานายิก

โดยมี สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงเป็นสภานายิกา พระองค์แรก และขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวให้จัดตั้งเป็น “สภาอุณาโลมแดง แห่งชาติสยาม” เมื่อวันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2436 ถือเป็นวันกำเนิด สภาอากาศไทย

สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง สภานายิกา และกรรมการนิรโทษได้มีการประชุมครั้งแรก เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2436 ณ พระที่นั่งบรมราชสถิตยมโหฬาร เพื่อดำเนินการเรื่องต่าง ๆ โดยเฉพาะการจัดการรักษาพยาบาล จัดหาไปยังหัวเมืองและมณฑลต่าง ๆ และการหาสถานที่ที่มั่นคงเพื่อจัดโรงประกอบยา โดยทรงมีพระราชเสาวนีย์ความตอนหนึ่งว่า “...ส่วนเงินที่เรียไรได้นั้นคิดจะแบ่งเป็น 3 ส่วน ส่วนที่ 1 ในชั้นแรกนี้ คิดจะจัดการแต่เพียงจำหน่ายยาและเครื่องพยาบาล ส่งไปทุกกองทหารที่ประจำรักษาพระราชอาณาเขตต์... และเงินที่จะใช้ซื้อยาจะซื้อเครื่องทำยา เครื่องสำหรับพยาบาลส่งไปให้ทุกกองทหารให้ทั่วตามเวลาที่ส่งได้...”

ภารกิจช่วงแรกก่อตั้งได้ดำเนินการเรื่องการจัดหาเพื่อการรักษาพยาบาล ทรงมอบหมายให้กรรมการนิรโทษแต่ละท่านรับตำรับยาไปช่วยกันทำเพื่อจัดส่งไปให้ทหารใช้บรรเทาโรคร้ายให้ทันต่อความต้องการในเบื้องต้น

ภายหลังการประชุมครั้งนี้พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ รับเป็น “**ทานมยุปถัมภก**” หรือ “**พระบรมราชูปถัมภก**” และพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์เป็นทุนในครั้งแรก นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณที่ทำให้การจัดตั้งสภาอุณาโลมแดง แห่งชาติสยามสำเร็จ ยังประโยชน์แก่พลกนิกรและประเทศชาติจวบจนปัจจุบัน ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น สภาอากาศสยาม และ สภาอากาศไทยตามลำดับ

ตลอดระยะเวลา 26 ปี ที่ทรงดำรงตำแหน่งสภานายิกา พระองค์พระราชทานพระราชทรัพย์และให้การอุปถัมภ์สภากาชาดสยามมาโดยตลอด ในช่วงแรกของการก่อตั้งโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ มีนางพยาบาลผดุงครรภ์ประกาศนียบัตร จากโรงเรียนแพทย์ผดุงครรภ์และหญิงพยาบาลของสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวงให้การพยาบาลผู้ป่วยหญิง และเปิดรับสตรีที่มีความรู้เข้าฝึกหัดช่วยนางพยาบาลเหล่านี้ จนกำเนิดเป็น **โรงเรียนนางพยาบาลสภากาชาดสยาม** เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2457

เมื่อแรกสร้างโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ อาคารต่าง ๆ ของโรงพยาบาลยังมีน้อย ทำให้ไม่เพียงพอในการรองรับผู้ป่วย สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ได้พระราชทานพระราชทรัพย์เพื่อสร้างอาคารที่พักผู้ป่วยเพิ่มขึ้น เป็นอาคารที่พักผู้ป่วยหญิง 2 ชั้น ชั้นล่างสำหรับรองรับผู้ป่วยอนาถา โดยพระราชทานนามอาคารนี้ว่า **“ปัญจมาราชนิ”** และเสด็จฯ ไปทรงเปิดเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2459

เนื่องในพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม พ.ศ. 2463 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงคำนึงถึงพระมหากรุณาธิคุณคุณูปการของสมเด็จพระบรมราชชนนี ทรงปรารถนาใคร่จะสร้างสิ่งซึ่งเป็นสาธารณประโยชน์ให้เป็นທີ່เชิดชูพระเกียรติยศ

สมเด็จพระราชชนนีเคียงคู่กับโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ อันเป็นสถานที่เฉลิมพระเกียรติยศสมเด็จพระบรมชนกนาถ โดยทรงอุทิศที่ดินซึ่งอยู่ใกล้กับโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ พร้อมพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์มอบให้สภากาชาดไทยนำไปใช้สร้างอาคารที่ทำการแห่งใหม่ของสถานปาสเตอร์ พระราชทานนามว่า **“สถานเสาวภา”** ตามพระนามเดิมของสมเด็จพระบรมราชชนนี

สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวงทรงสนพระราชหฤทัยและทรงริเริ่มในการก่อตั้งทำนุบำรุงด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุขศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรงให้ความสำคัญแก่เด็กหญิงและสตรี เพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสวันพระราชสมภพ 150 ปี วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2556 องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ประกาศยกย่องให้ทรงเป็นบุคคลสำคัญของโลก ในฐานะที่ทรงมีผลงานดีเด่นด้านการศึกษาสำหรับเด็กหญิงและสตรี การศึกษาด้านสาธารณสุขศาสตร์ วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ ประยุกต์ สังคมและมนุษยศาสตร์

สถานเสาวภา สภากาชาดไทย ดำเนินการจัดสร้างพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง พระอริยาบททรงยืน ขนาดเท่าพระองค์จริง ประดิษฐาน ณ บริเวณสถานเสาวภา เพื่อเฉลิมพระเกียรติและรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อสภากาชาดไทย โดยสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อุปนายิกาผู้อำนวยการสภากาชาดไทยเสด็จฯ ไปทรงประกอบพิธีเปิดพระราชานุสาวรีย์ เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2545

สมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า (สมเด็จพระนางเจ้าสว่างวัฒนา พระบรมราชเทวี)

- เสด็จพระราชสมภพ วันพุธที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2405
- พระนามเดิม **พระเจ้าลูกเธอ พระองค์เจ้าสว่างวัฒนา**

• พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้รับราชการสนองพระเดชพระคุณเป็นพระภรรยาเจ้า ต่อมาทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาขึ้นเป็น **สมเด็จพระนางเจ้าสว่างวัฒนา พระบรมราชเทวี** ในฐานะพระราชมารดาของสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ามหาวชิรุณหิศ (สยามมกุฎราชกุมารพระองค์แรกของไทย) ทรงมีพระราชโอรสและพระราชธิดา รวม 8 พระองค์ และสิ้นพระชนม์ตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ถึง 6 พระองค์

• ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงดำรงพระฐานันดรศักดิ์ **สมเด็จพระมาตุจฉาเจ้าสว่างวัฒนา พระบรมราชเทวี** ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาขึ้นเป็น **สมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า** ต่อมา ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร ทรงสถาปนาขึ้นเป็น **สมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า**

• ทรงดำรงตำแหน่งสภานายิกานับแต่วันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2463 – วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2498 รวมระยะเวลา 35 ปี

• เสด็จสวรรคต วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2498 สิริพระชนมพรรษา 93 พรรษา ทรงดำรงพระชนมชีพยืนยาว 6 รัชกาล

• ปี 2555 ยูเนสโกประกาศยกย่องให้ทรงเป็นบุคคลสำคัญของโลก ในฐานะที่ทรงมีผลงานดีเด่นด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์สุขภาพ และการอนุรักษ์พัฒนาด้านวัฒนธรรม

สมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ทรงใฝ่พระราชหฤทัย ในวิทยาการสมัยใหม่ ทรงมีพระวิสัยทัศน์และสายพระเนตรที่ยาวไกลอันเป็นคุณลักษณะเด่นต่างจากสตรีทั่วไปในสมัยนั้น พระองค์สนพระราชหฤทัยในกลุ่มการงานอาชีพที่สตรีสามารถทำได้ ทรงพบว่างานฝีมือทอผ้าที่ชุมชนอ่างศิลาและเขาสามมูกมีความงดงาม จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งหูกทอผ้าพื้นบ้านขึ้น ณ พระตำหนักที่ศรีราชา โดยมีช่างท้องถิ่นเป็นครูสอน ทรงประกอบกิจการขนาดเล็กในด้านการเย็บปักถักร้อย ในวังสระปทุม มีการพัฒนาคุณภาพการทอผ้า และการถ่ายทอดแก่ข้าราชการบริพาร เพื่อให้มีทักษะความรู้ติดตัว ทั้งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นำออกจำหน่ายอีกด้วย พระองค์ทรงดำรงพระชนมชีพเรียบง่าย เพื่อนำพระราชทรัพย์ไปใช้ในกิจการสาธารณกุศล การสังคมสงเคราะห์ และการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอยู่เสมอ

บทบาทสำคัญของพระองค์ต่อสภาภาษาไทย

สมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ทรงมีส่วนริเริ่มในการจัดตั้งสภาอุณาโลมแดงแห่งชาติสยาม โดยทรงดำรงตำแหน่งสภานายิกานี้ เมื่อสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เสด็จสวรรคต จึงทรงดำรงตำแหน่งสภานายิกาสืบต่อมา พระองค์ได้พระราชทานพระราชทรัพย์ในการทำนุบำรุงกิจการของสภาภาษาไทยจนพัฒนาเป็นปีกแผ่นมั่นคงมาจนปัจจุบัน

ตลอดระยะเวลาที่ทรงดำรงตำแหน่งสภานายิกา ทรงใส่พระราชหฤทัยในกิจการของสภาภาษาไทยในทุกด้าน พระองค์พระราชทานพระราชทรัพย์เพื่อเป็นปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงานของสภาภาษาไทยให้เจริญก้าวหน้าอยู่เสมอ ทรงตั้งกองทุนพระราชทานดอกผลเพื่อใช้เป็นทุนส่งนักเรียนไปศึกษาวิชาการแพทย์และพยาบาลยังต่างประเทศ รวมทั้งการติดต่อสัมพันธ์กับสภาภาษาสากล อีกทั้งทรงร่วมกิจกรรมของสภาภาษาไทย อาทิ ทรงเป็นองค์ประธานในการประชุมคณะกรรมการสภาภาษาไทย ทรงเป็นองค์ประธานในพิธีเข้าประจำหน่วยอนุสภาภาษาซึ่งจัดขึ้นในประเทศไทย เป็นครั้งแรกที่โรงเรียนราชินี เสด็จฯ ไปในการพระราชทานประกาศนียบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาพยาบาล ทรงเป็นองค์ประธานในงานกาชาดประจำปี จนถึงพระชนมพรรษา 78 พรรษา พระเมตตาที่เปี่ยมล้นของสมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ทำให้สภาภาษาไทยเจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านการแพทย์และการพยาบาล ผ่านโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา และสถานีกาชาดในจังหวัดต่าง ๆ

สมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ฉายพระรูปร่วมกับคณะกรรมการสภาภาษาไทย โดยประทับบนพระเก้าอี้ประจำตำแหน่งสภานายิกาสภาภาษาไทย ในปี 2464

การสูญเสียพระราชโอรสและพระราชธิดาหลายพระองค์ ทำให้สมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ทรงพระประชวร โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา ได้ถือกำเนิดขึ้น ในปี 2445 ในขณะที่พระองค์เสด็จฯ ไปประทับ ณ พระตำหนักศรีราชา จังหวัดชลบุรี เพื่อฟื้นฟูพระสุขภาพ ตำบลนี้ห่างไกลจากแพทย์และสถานพยาบาล จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เริ่มสร้างสถานพยาบาลขึ้น ลักษณะเป็นเรือนไม้ 2 ชั้น หลังคามุงจาก ตั้งอยู่ในน้ำริมชายฝั่งทะเลห่างจากพระตำหนักที่ประทับไม่มากนัก พิธีเปิดเมื่อวันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2445 ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานนามโรงพยาบาลว่า โรงพยาบาลสมเด็จ

สมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ย้ายโรงพยาบาลขึ้นมาสรางบนที่ดินติดชายทะเล เนื่องจากโรงพยาบาลที่ตั้งอยู่ในน้ำย่อมชำรุดทรุดโทรมได้ง่าย พร้อมได้พระราชทานพระราชทรัพย์เพื่อก่อสร้างอาคารถาวรขึ้น โดยทรงรับพระราชภาระในค่าใช้จ่ายของโรงพยาบาล และยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ ใช้เกวียนเป็นพาหนะ บรรทุกยาและอุปกรณ์การแพทย์ไปให้การตรวจรักษาแก่ผู้ป่วยในหมู่บ้านห่างไกล นับเป็นจุดเริ่มต้นของหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ในสังคมไทย

“ประชาชนย่อมมีความเดือดร้อนทุกข์ทรมานจากการเจ็บไข้นั้น ถ้าได้มีสถานที่พยาบาล คนเจ็บไข้ขึ้นในตำบลนี้ นอกจากจะได้ใช้เป็นที่พักพยาบาลข้าราชการบริพารและผู้ติดตามเสด็จนั้นแล้วยังจะเป็นสาธารณประโยชน์ให้ประชาชนในท้องถิ่นที่ใกล้เคียงได้พึ่งพาอาศัยในยามเจ็บไข้ ซึ่งเป็นสาธารณกุศลและเป็นการช่วยชาติบ้านเมืองอีกส่วนหนึ่ง” พระราชดำรัสอันเปี่ยมด้วยพระเมตตาของสมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า

ในปี 2471 สมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้โอนโรงพยาบาลแห่งนี้มาอยู่ในความดูแลของสภาอากาศสยาม อาคารหลังแรกใช้ชื่อว่า **ตึกพระพันวัสสา** โดยพระองค์พระราชทานพระราชทรัพย์เป็นค่าก่อสร้าง ในปี 2533 ได้บูรณะเป็นพิพิธภัณฑ์ สมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ในโครงการอนุรักษ์อาคารสำคัญ ทางประวัติศาสตร์ของสภาอากาศไทย

ปัจจุบัน โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา (เปลี่ยนชื่อเมื่อวันที่ 2 มกราคม พ.ศ. 2542) เป็นโรงพยาบาลขนาดใหญ่ที่ให้บริการรักษาพยาบาลผู้ป่วยจำนวนมากในพื้นที่ภาคตะวันออก บนหลักมนุษยธรรม เพื่อสืบสานพระราชปณิธานแห่งสมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ผู้พระราชทานกำเนิดโรงพยาบาล

ในด้านการศึกษาทรงตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา พระองค์ได้พระราชทานพระราชทรัพย์ ในการจัดตั้งโรงเรียนเพื่อการศึกษาของเยาวชน พระราชทานทุนการศึกษา ทั้งทรงจัดตั้งกองทุน และเก็บดอกผลจากกองทุนเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อส่งนักเรียนไปศึกษาด้านแพทยศาสตร์ในต่างประเทศ โดยพระราชทานนามกองทุนว่า **ทุน 6 เจ้าฟ้า** เพื่อเป็นอนุสรณ์ถึงพระราชโอรสและพระราชธิดา 6 พระองค์ ที่สิ้นพระชนม์

พระราชกรณียกิจของสมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ที่ได้ทรงปฏิบัติ อย่างต่อเนื่องมายาวนานหลายทศวรรษ เนื่องในโอกาสวันพระราชสมภพ 150 ปี วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2555 องค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ ประกาศยกย่องให้ทรงเป็นบุคคลสำคัญของโลก ในฐานะที่ทรงมีผลงานดีเด่นด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์สุขภาพ และการอนุรักษ์พัฒนา ด้านวัฒนธรรม

สมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า เป็นองค์ประธานในการฉายพระรูปหมู่ พระราชโอรสและพระราชธิดาในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสฉลองพระชนมพรรษา 60 พรรษา ในเดือนธันวาคม 2467

พระราชานุญาตให้สมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ผู้พระราชทานกำเนิดโรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา เป็นพระบรมรูปหล่อทองสัมฤทธิ์รมดำ ประทับพระเก้าอี้ในพลับพลาหินอ่อน โดยพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เสด็จฯ ไปทรงประกอบพิธีเปิด เมื่อวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2514 ณ โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา สภากาชาดไทย

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่นานัปการ เพื่อช่วยแบ่งเบาพระราชภารกิจของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทั้งยังทรงมีพระราชดำริ ในโครงการต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือพสกนิกรและพัฒนาประเทศอย่างเอนกอนันต์ ซึ่งโครงการพระราชดำริทั้งหลายยังประโยชน์มหาศาล แก่พสกนิกรสืบมาจนปัจจุบัน

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

- เสด็จพระราชสมภพ วันศุกร์ที่ 12 สิงหาคม พ.ศ. 2475
- พระนามเดิม หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร

• พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาขึ้นเป็น **สมเด็จพระราชินีสิริกิติ์** และทรงดำรงพระราชอิสริยยศตามลำดับ ดังนี้ **สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี** และ **สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ** ผู้สำเร็จราชการแผ่นดินแทนพระองค์ เมื่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เสด็จออกทรงพระผนวชตามโบราณราชประเพณี นับเป็นสมเด็จพระบรมราชินีนาถพระองค์ที่สอง ต่อมาในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระ

พระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลราชินีสิรินธรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้เฉลิมพระนามาภิไธยสมเด็จพระบรมราชชนนีว่าเป็น **สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง**

- เสด็จสวรรคต วันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2568 สิริพระชนมพรรษา 93 พรรษา
- ทรงดำรงตำแหน่งสมณายิกา นับแต่วันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ. 2499 – ปัจจุบัน

บทบาทสำคัญของพระองค์ต่อสภาอากาศไทย

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้แต่งตั้ง สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ดำรงตำแหน่งสภานายิกา เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ. 2499 สืบต่อจาก สมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ที่เสด็จสวรรคต

นับแต่ที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงดำรงตำแหน่งสภานายิกาสภาอากาศไทย ทรงทุ่มเทพระวรกายปฏิบัติพระราชกรณียกิจด้วยความมุ่งมั่นเพื่อประโยชน์สุขของพสกนิกร สอดคล้องกับภารกิจของสภาอากาศไทยและกาชาดสากล ทั้งด้านการแพทย์และสุขภาพอนามัย การช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัยและผู้ด้อยโอกาส การส่งเสริมคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในท้องถิ่นห่างไกลทุรกันดาร ทรงสนับสนุนส่งเสริมให้มีการบริจาคโลหิตเพื่อให้เพียงพอ กับความต้องการของผู้ป่วย รวมทั้งกิจกรรมที่เป็นการหารายได้เพื่อการดำเนินการกิจของสภาอากาศไทย และในการเสด็จฯ เยือนต่างประเทศมักจะทรงถือโอกาสทอดพระเนตรกิจการกาชาดของประเทศนั้น ๆ เพื่อทรงนำมาปรับปรุงภารกิจของสภาอากาศไทยอยู่เสมอ ทำให้สภาอากาศไทยเจริญก้าวหน้าจนเป็นที่ยอมรับของนานาอารยประเทศ

ดังเป็นที่ประจักษ์โดยทั่วกันในพระราชหฤทัยที่เปี่ยมด้วยพระเมตตาที่พระองค์ได้มีพระราชเสาวนีย์ให้จัดตั้งศูนย์อพยพชาวกัมพูชาที่หนีภัยสงครามเข้ามายังเขตชายแดนประเทศไทย บริเวณบ้านเขาล้าน จังหวัดตราด ในปี 2522 ปัจจุบันคือ ศูนย์ราชการศูนย์สภากาชาดไทย โดยเสด็จฯ ไปทอดพระเนตรสถานการณ์ด้วยพระองค์เอง และให้สภากาชาดไทยประสานกับกาชาดสากลเพื่อส่งอาสาสมัคร เวชภัณฑ์ เครื่องอุปโภค บริโภค ไปให้ความช่วยเหลือ ส่งคณะแพทย์และพยาบาลไปให้การรักษา พระราชทานครูไปช่วยฝึกหัดอาชีพเพื่อให้มีความรู้ติดตัวเมื่อถูกส่งต่อไปยังประเทศที่สาม

“...ภายในระยะสิบปีต่อไปข้างหน้า นี้ เป็นเวลาที่ทั่วโลกกำหนดกันไว้ว่า จะทำการพัฒนาครั้งใหญ่ โดยเรียกว่าสิบปีแห่งการพัฒนา สำหรับสภากาชาดไทยมีเรื่องราวที่ควรพัฒนาอยู่มาก... ฉะนั้น สภากาชาดไทยถือนโยบายที่จะปรับปรุงงานหลักของกาชาด เช่น การป้องกันโรคภัยไข้เจ็บ โดยแนะนำประชาชนให้รู้จักรักษาสุขภาพอนามัย การพยาบาลในเคสสถาน และปฐมพยาบาล เป็นต้น ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น...” พระราชดำรัสของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในโอกาสที่เสด็จฯ ไปทรงเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดการประชุมภูมิภาค เมื่อวันที่ 7-11 พฤษภาคม พ.ศ. 2508 ณ สถานพักฟื้นสววงคินวาส จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งถือเป็นการเริ่มต้นครั้งแรกของการชุมนุมผู้แทนเหล่ากาชาดจากทุกจังหวัด โดยเหล่ากาชาดจังหวัดถือเป็นตัวแทนของสภากาชาดไทยในส่วนภูมิภาคที่มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการดำเนินงานของสภากาชาดไทย ที่มุ่งเน้นประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในท้องถิ่น

พระเกียรติคุณและรางวัลจากองค์กรต่างประเทศสะท้อนถึงพระมหากรุณาธิคุณที่แผ่ไพศาล

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณและพระอัจฉริยภาพด้านต่าง ๆ ในพระราชกรณียกิจที่ทรงอุทิศพระวรกายตลอดพระชนมชีพได้ปรากฏเป็นที่ประจักษ์โดยกว้างขวาง ทำให้สถาบันการศึกษาและองค์กรต่างประเทศเชิดชูพระเกียรติคุณในการทรงงานของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ด้วยการทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลมากมายหลายสาขาโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านมนุษยธรรม อาทิ

ปี 2523 มหาวิทยาลัยทัฟส์ แห่งสหรัฐอเมริกา ทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขามนุษยธรรม

ปี 2528 สมาคมเอเชีย (Asia Society) แห่งสหรัฐอเมริกา ทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลด้านมนุษยธรรม ด้วยพระราชกรณียกิจที่ทรงยกระดับสตรีไทยทางการศึกษา เศรษฐกิจ และศิลปวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาติ

ปี 2531 ราชวิทยาลัยอายุรแพทย์ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ ทูลเกล้าฯ ถวายสมาชิกภาพกิตติมศักดิ์ ในฐานะที่ทรงให้การสนับสนุนวงการแพทย์และการสาธารณสุขของไทย

ปี 2533 ศูนย์ศึกษาการอพยพ (CMS) สหรัฐอเมริกา ทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลความช่วยเหลือแก่ผู้ลี้ภัยประจำปี ด้วยทรงส่งเสริมด้านมนุษยธรรมแก่ผู้ลี้ภัยที่ลี้ภัยเข้ามาในประเทศไทย

ปี 2534 องค์กรกลุ่มผู้สนับสนุนพิพิธภัณฑสถานเด็กแห่งสหรัฐอเมริกา ทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลมนุษยธรรมระหว่างประเทศ ด้วยพระราชกรณียกิจที่ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของคนจำนวนมากให้ดีขึ้นมาเป็นเวลายาวนาน

ปี 2536 มหาวิทยาลัยจอร์จทาวน์ แห่งสหรัฐอเมริกา ทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขามนุษยศาสตร์

ปี 2538 มหาวิทยาลัยจอห์นส์ ฮอปกินส์ แห่งสหรัฐอเมริกา ทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขามนุษยธรรม

“สภาอากาศไทยมีรากฐานมั่นคงมาได้ด้วยพระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้จัดตั้งเป็น สภาอุณาโลมแดงแห่งชาติสยาม ขึ้น โดยมีสมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ทรงดำรงตำแหน่ง สภาชนนี และสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระพันปีหลวง ทรงเป็น สภานายิกา พระองค์แรก

ข้าพเจ้ามีความภูมิใจยิ่งที่ได้ดำเนินตามรอยพระยุคลบาท สืบทอดพระราชกรณียกิจ เพื่อช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ โดยปราศจากการแบ่งเพศ ผิวพรรณ หรือเชื้อชาติ ศาสนาใด ๆ

บัดนี้ สภาอากาศไทยเจริญเติบโตมาได้ร้อยปีแล้ว ด้วยความมีเกียรติคุณ จนเป็นที่ประจักษ์ของมวลมนุษยย์ทั่วโลก ข้าพเจ้าขอให้สภาอากาศไทยจงยืนยงและธำรงรักษาความดีเช่นที่สั่งสมมาไว้ตลอดไป” พระราชสาส์นของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่ได้พระราชทานในโอกาส 100 ปี สภาอากาศไทย เมื่อวันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2536

ภารกิจของสภาอุณาโลมแดงแห่งชาติสยาม ได้ก่อกำเนิดขึ้นจนเป็นสภาอากาศไทยในปัจจุบัน ร่องรอยแห่งแนวพระราชจริยวัตรอันงดงามขององค์สภานายิกา นับเป็นเวลาถึง 133 ปี ที่สภาอากาศไทยได้ยึดถือปฏิบัติและสืบสานพระราชปณิธานแห่งมนุษยธรรม

เมื่อประชาชนประสบภัย...

การมีที่ให้พึ่งพา คือ หัวใจสำคัญของ มูลนิธิอาสาเพื่อนพึ่ง (ภาฯ) ยามยาก

ยามเมื่อเกิดเหตุภัยพิบัติโดยเฉพาะ “อุทกภัย” ชื่อหน่วยงานที่หลายคนคุ้นหู และภาพจำที่หลายคนคุ้นตา นั่นคือ “มูลนิธิอาสาเพื่อนพึ่ง (ภาฯ) ยามยาก สภากาชาดไทย” ที่อยู่เคียงข้างและเป็นที่พึ่งของผู้ประสบภัยมายาวนานกว่า 30 ปี โดย สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา ทรงดำรงตำแหน่งประธานกรรมการมูลนิธิอาสาเพื่อนพึ่ง (ภาฯ) ยามยาก สภากาชาดไทย “เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา” หรือ “พระองค์ภา” ภาพที่พระองค์ทรงลงพื้นที่ประสบภัยพร้อมกับน้ำพระทัยที่หล่อเลี้ยงดังสายธารแห่งพระเมตตาอัน ยังคงตราตรึงอยู่ในห้วงดวงใจของปวงชนชาวไทย

ภาพคุ้นชินของพสกนิกรไทยกับการที่ พระองค์ภาฯ ทรงลงไปให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาทุกข์แก่ผู้ประสบภัยด้วยพระองค์เอง ยังคงเป็นภาพที่ประทับอยู่ในจิตใจ อันสัมผัสได้ถึงน้ำพระทัยที่ทรงมีอย่างเปี่ยมล้น เพื่อช่วยเหลือพสกนิกรของพระองค์ให้พ้นจากความทุกข์ยาก ทั้งภาพที่ทรงแจกถุงยังชีพด้วยพระองค์เอง ภาพที่ทรงช่วยประกอบอาหารเพื่อแจกจ่ายให้ผู้ประสบภัยร่วมกับพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี กรมหมื่นสุทธนารีนาถ นายกิตติมศักดิ์ตลอดชีพ มูลนิธิอาสาเพื่อนพึ่ง (ภาฯ) ยามยาก สภากาชาดไทย ภาพที่พระองค์ ทรงดูแลผู้ประสบภัยอย่างใกล้ชิด รวมถึงภาพแห่งความทรงจำอื่นอีกมากมาย อันสะท้อนถึงพระราชปณิธานอันแน่วแน่ในการแก้ไขปัญหาอุทกภัยอย่างยั่งยืน โดยการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างครบวงจร ทั้งการเฝ้าระวังก่อนเกิดภัย บรรเทาทุกข์ระหว่างเกิดภัย และการฟื้นฟูอย่างยั่งยืนผ่านกิจกรรมของมูลนิธิอาสาเพื่อนพึ่ง (ภาฯ) ยามยาก สภากาชาดไทย

“มูลนิธิฯ จะเป็นศูนย์กลางการเป็นเลิศด้านการบรรเทาทุกข์และจัดการภัยพิบัติอันเกิดจากอุทกภัย (CENTER OF EXCELLENCE IN FLOOD RELIEF AND MANAGEMENT) ในด้านสังคมและมนุษย์ มีการประสานงานกับภาคีเครือข่ายซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขา เพื่อบูรณาการการทำงานร่วมกันทั้งด้านการป้องกัน เพื่อให้เกิดการสูญเสียน้อยที่สุด หรือมีประสิทธิภาพมากที่สุดในการป้องกันการสูญเสียด้านการบรรเทาทุกข์เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้ผ่านพ้นช่วงเวลาที่ยากลำบากไปได้ด้วยดี และการฟื้นฟูให้กับประชาชนที่ประสบอุทกภัยให้สามารถกลับมาดำรงชีวิตอย่างปกติได้อย่างยั่งยืน ร่วมเป็นหนึ่งในเดียวกับหน่วยงานรัฐทุกหน่วยงาน บูรณาการ มุ่งขณะเข้าใจปัญหาแบบองค์รวม ดำเนินการตามเป้าหมายอันเดียวกัน เพื่อมุ่งไปสู่การพัฒนาที่เกิดความยั่งยืนให้กับสังคม” พระนโยบายของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา ประธานกรรมการมูลนิธิอาสาเพื่อนพึ่ง (ภาฯ) ยามยาก สภากาชาดไทย

“มูลนิธิอาสาเพื่อนพึ่ง (ภาฯ) ยามยาก สภากาชาดไทย และทีมเพื่อนพึ่ง (ภาฯ) อาสา ปฏิบัติการภัยพิบัติ พวกเรา เข้าก่อน ออกทีหลัง” นายวีระศักดิ์ โควสุรัตน์ กรรมการมูลนิธิฯ กล่าวไว้เมื่อครั้งเหตุการณ์มหาอุทกภัยจังหวัดเชียงราย ปี 2567 ว่า “เพราะทันทีที่ได้รับข้อมูลจากสถานีโทรมาตรอัตโนมัติและแหล่งต่าง ๆ จะลงพื้นที่ และถ้า ณ จุดนั้นขาดอุปกรณ์หรือเครื่องมือในการตอบโต้ภัยพิบัติและช่วยเหลือผู้ประสบภัยก็จะแจ้งเข้ามายังมูลนิธิฯ การจัดหาอุปกรณ์สามารถทำได้อย่างรวดเร็ว”

สถานีโทรมาตรอัตโนมัติ เป็นหนึ่งในโครงการที่พระองค์ภาฯ ทรงเล็งเห็นถึงในการเตือนภัยก่อนที่จะเกิดเหตุ มีพระดำริให้มูลนิธิฯ ดำเนินการจัดตั้งสถานีโทรมาตรอัตโนมัติขึ้นที่จังหวัดอุดรดิตถ์เป็นต้นแรก ทำหน้าที่ตรวจวัดอากาศและปริมาณน้ำเพื่อการเฝ้าระวังและป้องกันการสูญเสียที่จะเกิดขึ้นและพัฒนาจนสามารถส่งผลแบบทันทีทั่วทั้งที่ และติดตั้งอีกหลายจุดทั่วประเทศไทยในเวลาต่อมา

“เมื่อน้ำจบบแล้ว หลายหน่วยอาจออกจากพื้นที่กันไปแล้ว แต่มูลนิธิฯ ยังคงอยู่ในพื้นที่ ไม่ใช่แค่คอยทำความสะอาด เพื่อส่งผู้ประสบภัยกลับบ้านได้อย่างปลอดภัย แต่เรายังอยู่เพื่อเยียวยาและฟื้นฟูอาชีพให้ผู้ประสบภัยกลับมามีอาชีพ มีรายได้ สามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้อย่างที่เคยเป็น และเลี้ยงตัวเองได้อย่างยั่งยืน ทั้งหมดนี้มาจากพระวิสัยทัศน์ขององค์ประธานกรรมการมูลนิธิฯ เพื่อให้สามารถช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างทันทีทั่วทั้งที่” นายวีระศักดิ์กล่าวถึงท้ายถึงพระวิสัยทัศน์ของพระองค์ภาฯ ที่เป็นหลักการทำงานช่วยเหลือผู้ประสบภัยครั้งนั้น

“การฟื้นฟูหลังน้ำลดก็มีความหมายอยู่เหมือนกัน เพราะน้ำท่วมทำความเสียหายให้อุปกรณ์ ข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ โดยเฉพาะผู้ประกอบอาชีพ ผู้ต้องสร้างรายได้จากอุปกรณ์ต่าง ๆ... ทางมูลนิธิฯ ก็เลยจัดเงินทุนสิ่งของจำเป็นมาช่วยสนับสนุนให้ฟื้นคืนกลับสู่อาชีพต่าง ๆ และกลับคืนสู่ชีวิตปกติได้อย่างรวดเร็วที่สุด” พระดำรัส สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชรมหาวัชรราชธิดา เมื่อครั้งเสด็จไปทรงเยี่ยมผู้ประสบอุทกภัย หลังเหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่จังหวัดอุบลราชธานี เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562

วันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2569 นับเป็นอีกหนึ่งวันแห่งความอาลัยอย่างหาที่สุดมิได้ ตลอดพระชนมชีพของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา ได้ทรงบำเพ็ญพระกรณียกิจนานัปการเพื่อประโยชน์สุขของปวงชนชาวไทย พระราชจริยวัตรและน้ำพระทัยที่ทรงห่วงใยในทุกข์สุขของราษฎร สภาอากาศไทยน้อมนำและมุ่งมั่นสานต่อพระราชปณิธานสืบไป

น้อมสำนึกในพระกรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น
ข้าพระพุทธเจ้า คณะผู้บริหารและบุคลากรสภาอากาศไทย

“...เมื่อได้มีการจัดตั้งโรงเรียนแพทย์
แห่งที่ 2 ขึ้น ในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ อยู่ใน
สังกัดมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ข้าพเจ้าก็ได้
แต่หวังเป็นอย่างยิ่งที่จะให้คณะแพทยศาสตร์
โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ได้อยู่ในสังกัด
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพราะสถาบันทั้งสองนี้
มีพระนาม “จุฬาลงกรณ์” ร่วมกันอยู่ และแล้ว
ความหวังของข้าพเจ้าก็สัมฤทธิ์ผลในเวลาต่อมา...”

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์

ผู้ถวายงานเคียงข้างราชวงศ์จักรี และน้อมนำ
พระราชดำริสภานายิกา สู่การพัฒนาสภาาชาไทย

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ เกิดวันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2451 เป็นบุตรของพลเอก เจ้าพระยาวงศาอนุประพัทธ์ สนิทวงศ์ (หม่อมราชวงศ์สท้าน สนิทวงศ์) กับท่านผู้หญิงตาด วงศาอนุประพัทธ์ สิงหเสนี และท่านสมรสกับหม่อมหลวงเรียบ อิศรเสนา ท่านจบการศึกษาในวิชาแพทย์ จาก University of Durham ประเทศอังกฤษ และสำเร็จการศึกษาใน พ.ศ. 2480 ท่านได้รับปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ใน พ.ศ. 2503

ราชการพิเศษถวายงานเคียงข้างราชวงศ์จักรี

ท่านเป็นแพทย์ประจำพระองค์พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และเป็นแพทย์ผู้พระประสูติกาล พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี รวมทั้งยังเป็นกรรมการแพทย์ในการประสูติสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสิริภาจุฑาภรณ์

ราชการพิเศษในฐานะผู้เข้าไปมีส่วน ในเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ที่สำคัญ

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ เป็นหัวหน้าหน่วยแพทย์พยาบาลสภากาชาดไทยรุ่นแรกไปปฏิบัติราชการในประเทศเกาหลีร่วมกับทหารกรมผสมที่ 21 ในกรณีสงครามเกาหลี ในวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2493 ท่านปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้แทนสภากาชาดไทยร่วมกับคณะทูตทหารไทยไปดำเนินการติดต่อกับทหารสหประชาชาติในประเทศญี่ปุ่น และประเทศเกาหลีในนามของรัฐบาลไทย เพื่อจัดส่งทหารไปร่วมรบ และส่งแพทย์และพยาบาลไปรักษาพยาบาลทหารสหประชาชาติ และในวันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2493 ท่านเป็นหัวหน้าสภากาชาดไทยอันประกอบด้วยแพทย์และพยาบาลไปทำการรักษาทหารไทย ทหารสหประชาชาติประเทศญี่ปุ่น และประเทศเกาหลีที่ได้รับบาดเจ็บในสงครามครั้งนี้

นอกจากนี้ ท่านยังมีบทบาทสำคัญจากเหตุการณ์สงครามภายในเวียดนาม จากการสู้รบระหว่างเวียดนามเหนือกับเวียดนามใต้ ที่ทำให้ชาวเวียดนามต้องอพยพหนีภัยสงครามเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทย ซึ่งในฐานะที่ท่านเป็นเลขาธิการสภากาชาดไทย ท่านจึงมีส่วนสำคัญในการเจรจาให้ความช่วยเหลือชาวเวียดนาม และเป็นกรรมการในคณะกรรมการกลางเพื่อการอพยพชาวเวียดนาม โดยมี พลตำรวจเอก หลวงชาติตระการโกศล เป็นประธานกรรมการ ตามคำสั่งสภากาชาดไทยเรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกลางเพื่อการอพยพชาวเวียดนาม ที่ 84/3679 ลงวันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2516

การปฏิบัติงานช่วยเหลือผู้อพยพชาวกัมพูชา ณ เขาล้าน จังหวัดตราด

เนื่องจากเหตุการณ์สงครามที่เกิดขึ้นภายในประเทศกัมพูชาที่ทำให้ชาวกัมพูชาต้องอพยพหนีภัยสงครามภายในประเทศ เข้ามาทางชายแดนไทย ในช่องทางชายแดนจังหวัดตราด เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2522 มาพึ่งพระบรมโพธิสมภารในเขตราชอาณาจักรไทย ผู้ว่าราชการจังหวัดตราด ในขณะนั้น จึงติดต่อขอความช่วยเหลือในขั้นต้นมายังสภากาชาดไทย เพื่อขอความช่วยเหลือในเรื่องยารักษาโรค เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม และอาหาร

เท่าที่จะเป็นไปได้ ในครั้งนั้น ศาสตราจารย์ นายแพทย์ หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ เลขาธิการสภากาชาดไทย ได้นำความขึ้นกราบบังคมทูล สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อุปนายิกาผู้อำนวยการสภากาชาดไทย และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง สภานายิกาสภากาชาดไทย โดยลำดับ

เมื่อความทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง สภานายิกาสภากาชาดไทย ทรงตัดสินพระราชหฤทัยพระองค์เองโดยมิทรงคำนึงถึงความปลอดภัย ส่วนพระองค์ ทรงนึกถึงมนุษยธรรมเป็นข้อสำคัญเป็นอันดับแรก ดังนั้น ณ วันที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ. 2522 สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในฐานะสมเด็จพระองค์สภานายิกาสภากาชาดไทย จึงได้เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมผู้อพยพ ชาวกัมพูชาซึ่งเวลานั้นรวมกันอยู่ที่บ้านเขาล้าน ตำบลไผ่ตง อำเภอกลองใหญ่ จังหวัดตราด เป็นการฉุกเฉิน และมีศาสตราจารย์ นายแพทย์ หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ ซึ่งเป็นแพทย์ประจำพระองค์ อีกทั้งเป็นผู้ประสานงาน ร่วมกับหัวหน้าคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ ในการช่วยเหลือชาวกัมพูชาผู้หลบหนีเข้าเมือง

นายแพทย์หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ ขณะปฏิบัติงานถวาย สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง สภานายิกาสภากาชาดไทย ณ เขาล้าน จังหวัดตราด

เมื่อวันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2523 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อุปนายิกาผู้อำนวยการสภากาชาดไทย เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมผู้อพยพ ณ เขาล้าน จังหวัดตราด ซึ่งมีศาสตราจารย์ นายแพทย์ หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ เฝ้าฯ รับเสด็จ และเป็นผู้รายงานความก้าวหน้าของศูนย์เขาล้าน สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชประสงค์ให้ความช่วยเหลือทั้งด้านการเงินและบุคลากร รวมถึงยินดีรับการช่วยเหลือที่สภากาชาดเบลเยียมจะให้แก่ศูนย์เขาล้าน และขอให้ความช่วยเหลือนี้อยู่ภายใต้การควบคุมของแพทย์สภากาชาดไทย ที่ผลักดันปฏิบัติงานที่ศูนย์แห่งนี้ และพระองค์ยินดีรับความช่วยเหลือ

ด้านการส่งเสริมศิลปาชีพ จากสถานเอกอัครราชทูตเดนมาร์ก, Catholic Relief Service, มูลนิธิ Friends for all Children และมูลนิธิ Indochina Children's Alliance

เหตุการณ์ที่ชาวกัมพูชาอพยพเข้ามาในประเทศไทยในครั้งนี้นี้ สภาอากาศไทยเข้าไปมีส่วนช่วยเหลืออย่างเต็มที่ ด้วยการสนับสนุนและเข้าไปสังเกตการณ์ของศาสตราจารย์ นายแพทย์ หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ ด้วยตนเอง ทางสภาอากาศไทยได้จัดแพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่ เข้าไปช่วยเหลืออย่างเต็มที่ กำลัง มีการมอบเครื่องมือแพทย์ที่จำเป็นจัดไว้ ให้ใช้ รวมทั้งยา และเวชภัณฑ์อื่น ๆ อย่างครบครัน ซึ่งจะเห็นได้จากรายงาน ของรองศาสตราจารย์ นายแพทย์อดิเรก ณ ถลาง ผู้อำนวยการกองบรรเทาทุกข์ ถึงเลขาธิการสภาอากาศไทยว่า “...ตลอดจนวิธีดำเนินงาน...จำนวนที่จัดให้ นี้ กำหนดให้ใช้คราวละ 1 เดือน คิดตามปริมาณคนไข้ เมื่อหมดก็ให้ขอเบิก เข้ามาตามระเบียบ... และจะมีชุดแพทย์เข้าไปสับเปลี่ยน...” รายการเวชภัณฑ์ที่สำคัญ ได้แก่ ยาเม็ด ยาฉีด ยาใช้ภายนอก ยาน้ำ รวมถึงเชลล์แก๊ส ขวดฉีดยา ขวดเจาะ และอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ม.ล. เกษตร สนิทวงศ์. (2534). จันทร์, 4 (43), 57 - 66.

เลขาธิการสภาอากาศไทยเปิดใจเกษียณตนเอง. (2531). ไทยรัฐ, 31 (11197), 13.

สิทธิศักดิ์ ทรัพย์เวก. (2561). ปริมาจารย์แห่งคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. Chulalongkorn Medical Journal, 62(6), 916.

สิริมา อริยะชัยพาณิชย์. (2531). ศจ. นพ. หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ กับงานในสภาอากาศ 51 ปี. สกุลไทย, 35(1781), 66 - 67, 76.

หอจดหมายเหตุสภาอากาศไทย. เอกสารปีที่ 2 เรื่องที่ 8 แฟ้มที่ 7 (7) เรื่อง รายงานการเข้าเฝ้าสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ องค์อุปถัมภ์ สภาอากาศไทย. (พ.ศ. 2523).

หอจดหมายเหตุสภาอากาศไทย. เอกสารปีที่ 2 เรื่องที่ 3 แฟ้มที่ 7 (7) เรื่อง การถอนชุดแพทย์ของสภาอากาศไทย ประจำศูนย์สภาอากาศไทยบ้านเขาล้าน จ.ตราด. (พ.ศ. 2526).

บทบาทสำคัญของศาสตราจารย์ นายแพทย์ หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ ต่อสภาอากาศไทย

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ ดำรงตำแหน่ง คณบดีคณะแพทยศาสตร์และผู้อำนวยการโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ (วันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2503 - 1 ตุลาคม พ.ศ. 2505) ท่านได้ปรับปรุงส่งเสริม โรงพยาบาลให้มีสภาพเหมาะแก่การเป็นสถาบันการศึกษาแพทยศาสตร์ โดยปรับปรุงตัวอาคารผู้ป่วยและส่งเสริมให้มีเครื่องมือใช้ต่าง ๆ ที่มี ประสิทธิภาพสูง ดังที่ท่านเคยกล่าวไว้ว่า “...ผมเข้ามาทำงานที่กาชาด ตอนนั้นมี 700 เตียง ผมทำไปเรื่อย ๆ ขยายไปจนถึง 1,200 - 1,300 เตียง และตึกต่าง ๆ ขึ้นเป็นสัดส่วน ผมได้เห็นมาตลอด ผมรู้สึกว่าการที่ตึกเหล่านี้ เป็นอนุสรณ์ และควรอนุรักษ์ไว้ อย่างดีจักจกษร ตึกอำนวยการ ตึกผ่าตัดนี้ ล้วนเป็นเอกลักษณ์ของสภาอากาศที่ควรช่วยรักษาต่อไป...” นอกจากนี้ ท่านยังเป็นผู้ริเริ่มให้มีการบริการและวิจัยวางแผนครอบครัวขึ้นใน โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ก่อนที่รัฐบาลจะยอมรับนโยบายของชาติ และ ร่วมก่อตั้งสมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทยในพระอุปถัมภ์ของ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

ใน พ.ศ. 2508 ศาสตราจารย์ นายแพทย์ หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ คณบดีคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ได้แยกหน่วยวิสัญญีวิทยา ออกจากแผนกคัลยศาสตร์ เพื่อให้เป็นมาตรฐานตามสากลนิยมที่ว่า “โรงพยาบาลชั้นหนึ่ง มหาวิทยาลัย หรือสถาบันการแพทย์ ในประเทศที่เจริญแล้ว ย่อมต้องมีแผนกวิสัญญีวิทยาเป็นแผนกอิสระ ของตนเอง” โดยได้รับหลักการขออนุมัติแยกหน่วยวิสัญญีวิทยา ออกจากแผนกคัลยศาสตร์ และได้รับการสถาปนาขึ้นโดยมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกา เพิ่มแผนกวิชาในมหาวิทยาลัย แพทยศาสตร์ พ.ศ. 2508 ตั้งแต่วันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2508 ซึ่งเป็น วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในส่วนของการบริหารงานสภาอากาศไทย ศาสตราจารย์ นายแพทย์ หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ ท่านเป็นเลขาธิการสภาอากาศไทย และเป็น กรรมการสภาอากาศไทย ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2512 และเป็น ผู้รักษาการแทนอุปนายกผู้อำนวยการสภาอากาศไทย ตั้งแต่วันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2516 จนถึงวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2520 และท่านได้รับ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ลาออกจากตำแหน่งเลขาธิการ สภาอากาศไทย เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2531

เมื่อสยาม

เริ่มมีเครื่องบินพยาบาลในประเทศ ตอนที่ 4

ประชุมเครื่องบินพยาบาล ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2472 ณ เมือง Reims ประเทศฝรั่งเศส

เครื่องบินพยาบาล เครื่องมืออุปกรณ์สำคัญแก่กาชาด

การใช้เครื่องบินเพื่อการปฐมพยาบาล เป็นเรื่องที่สันนิบาตสากลกาชาด ได้ให้ความสำคัญและได้ชี้แจงเรื่องนี้ลงในหนังสือพิมพ์ดิ เวิร์ลด์'ส เฮลท์ (อนามัยแห่งโลก) ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ของสันนิบาตสากลกาชาด มาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1920 ว่า สันนิบาตสากลกาชาดเห็นคุณประโยชน์ของเครื่องบินที่จะใช้ในการทางการแพทย์ ทั้งการขนส่งแพทย์ อุปกรณ์ทางการแพทย์ เพื่อการบรรเทาทุกข์ให้กับประชาชนในยามที่เกิดเหตุการณ์ต่างๆ โดยให้คำแนะนำกับประเทศสมาชิกว่า สภาสากลกาชาดทั้งหลายควรทำข้อตกลงกับรัฐบาลและเจ้าหน้าที่การบิน เพื่อที่จะใช้ประโยชน์ด้านการบินกับการพยาบาลและการบรรเทาทุกข์ต่อสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วนหรือท้องถิ่นที่อยู่ห่างไกล¹ ต่อมาได้มีการทดลองใช้เครื่องบินในการปฏิบัติการกิจด้านช่วยเหลือผู้ป่วย และการบรรเทาทุกข์ในหลายภูมิภาคของโลกซึ่งประสบความสำเร็จด้วยดี เช่น²

- ในประเทศมอริสโคและดินแดนฝ่ายเลวันต์³ มีการทดลองใช้เครื่องบินในการขนส่งผู้ป่วย
- ใช้เครื่องบินในการบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัยแผ่นดินไหวในประเทศญี่ปุ่น⁴
- สภาสากลสเวเดน⁵ สั่งซื้อเครื่องบินสำหรับภารกิจบรรเทาทุกข์ช่วยเหลือผู้ป่วยในแถบภาคเหนือของประเทศ ซึ่งมีประชาชนอยู่ไม่หนาแน่นและกระจายตัวมาก และใช้บรรเทาทุกข์ในช่วงน้ำท่วมซึ่งการคมนาคมแบบอื่นไม่สามารถเข้าไปให้ความช่วยเหลือได้

ประเทศสยามในช่วงเวลานั้น แม้จะยังไม่มียกยิบัติรุนแรงที่จะต้องให้ความช่วยเหลือทางอากาศเหมือนในต่างประเทศแต่เกิดโรคระบาดในบางพื้นที่ของประเทศ จึงมีความจำเป็นจะต้องใช้เครื่องบินและการบินภายในประเทศเข้ามาให้ความช่วยเหลือในพื้นที่ซึ่งการคมนาคมไม่สะดวก

¹ เรื่องการใช้เครื่องบินเพื่อการปฐมพยาบาล. สนองโธฏ ฉบับรวมเล่ม เล่มที่ 2 พ.ศ. 2467- 2468. 105 - 106.

² เรื่องการใช้เครื่องบินเพื่อการปฐมพยาบาล. สนองโธฏ ฉบับรวมเล่ม เล่มที่ 2 พ.ศ. 2467- 2468. 106 - 107.

³ ดินแดนฝ่ายเลวันต์ หรือ ลิแวนต์ เดิมมีความหมายว่า “ดินแดนเมดิเตอร์เรเนียนทางตะวันออกของอิตาลี” มาจากภาษาฝรั่งเศสแปลว่า “ตะวันออก” คำว่าลิแวนต์ โดยทั่วไปมีความหมายทางวัฒนธรรมมากกว่าที่จะเป็นพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่ใดที่หนึ่งโดยเฉพาะเจาะจง ประเทศที่ตั้งอยู่บริเวณลิแวนต์ ได้แก่ ประเทศจอร์แดน ประเทศเลบานอน ประเทศอิสราเอล ปาเลสไตน์ ประเทศซีเรีย / <https://th.wikipedia.org> : สืบค้น 25 4 66

⁴ ปีพ.ศ. 2466 เกิดแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ในญี่ปุ่น ที่กรุงโตเกียว เมืองท่าโยโกฮามะ จังหวัดชิบะ จังหวัดคานางาวะ และจังหวัดชิซุโอกะ

⁵ สภาสากลสวีเดน

นายช่างในโรงผลิตเครื่องบินในสยาม

โครงสร้างเครื่องบินเบรเกต์ 4 ในโรงผลิตเครื่องบินสยาม

ปี พ.ศ. 2464 เกิดการระบาดของไข้ทรพิษและอหิวาตกโรคที่อำเภอวารินชำราบ ในมณฑลอุบล ต้องส่งหน่วยแพทย์และเวชภัณฑ์เข้าระงับการระบาดอย่างรวดเร็ว กรมสาธารณสุขขอให้กระทรวงกลาโหมใช้เครื่องบินเพื่อช่วยในการปราบปรามโรคระบาด⁶ ส่งหนองปลุกผีพร้อมทั้งทีมแพทย์เดินทางไปด้วยเครื่องบิน⁷ กรมอากาศยานทหารบกจัดเครื่องบินของกองบินใหญ่ทหารบกที่ 3⁸ นำแพทย์ 1 คน และเวชภัณฑ์น้ำหนัก 120 กิโลกรัม ออกเดินทางจากสนามบินหนองบัว จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2464 นำแพทย์ส่งถึงจุดหมายเรียบร้อยใช้เวลาเดินทางเพียง 3 ชั่วโมง 8 นาที หากเทียบกับการเดินทางอื่นในเวลานั้นต้องใช้เวลาลงถึง 2 สัปดาห์⁹

ด้วยความสะดวกรวดเร็วของการขนส่งและเดินทางโดยเครื่องบินเพื่อช่วยเหลือประชาชนในเหตุการณ์โรคระบาดต่าง ๆ ในปี พ.ศ. 2465 จึงได้มีประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 5 พฤศจิกายน เรื่องให้เครื่องบินรับส่งยาและเครื่องใช้สำหรับปราบโรคระบาดเพราะเมื่อเกิดโรคระบาดทั้งคน สัตว์ และปศุสัตว์ ย่อมเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน จึงต้องการความช่วยเหลือทั้งยา เครื่องใช้ เข้าช่วยเหลืออย่างทัน่วงที การส่งเวชภัณฑ์ และความช่วยเหลือต่าง ๆ ทางเครื่องบินจึงเป็นหนทางที่รวดเร็วที่สุดที่จะระงับเหตุโรคระบาดได้รวดเร็ว¹⁰ โดยมีรายละเอียดระบุในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2465 ไว้ว่า

● จังหวัดนครราชสีมา กับมณฑลร้อยเอ็ดและมณฑลอุบล ได้เปิดทำการเส้นทางสายการบินรับส่งไปรษณีย์แล้ว สามารถส่งยาเครื่องมือ เวชภัณฑ์อื่น ๆ ผ่านทางเส้นทางการบินนี้ได้ เพื่อใช้สำหรับการปราบโรคระบาดในมณฑลเหล่านี้

● ผู้ใดประสงค์ได้ทำข้อตกลงกับเจ้าหน้าที่กรมเสนาธิการทหารบก รับฝากยา เวชภัณฑ์ โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย

ในปี พ.ศ. 2466 การบินในประเทศไทยได้รับความนิยมและการสนับสนุนจากประชาชนเป็นอย่างมาก มีการซื้อเครื่องบินและผลิตเครื่องบินภายในประเทศไว้ใช้งานในหลายด้าน รวมทั้งมีสนามบินเปิดใช้จำนวนมากในหลายพื้นที่ของประเทศ การบินจึงเริ่มเข้ามามีบทบาทที่จะมีส่วนช่วยในการพัฒนาประเทศด้านการสาธารณสุข ช่วยเหลือผู้ป่วย ช่วยด้านโรคระบาด และการบรรเทาทุกข์ซึ่งเป็นสิ่งที่เครื่องบินสามารถช่วยเหลือภารกิจเหล่านี้ได้ในพื้นที่การคมนาคมไม่สะดวกในเวลานั้น กรมเสนาธิการทหารบกจึงได้ออกกฎระเบียบ เรื่องการรับคนเจ็บ ในพื้นที่ห่างไกลเพื่อรักษาพยาบาลดังต่อไปนี้¹¹

⁶ กองทัพอากาศ. ๔ แผ่นดินราชวงศ์จักรี ๑๐๐ ปี การบินของบุพการีทหารอากาศ. 37.

⁷ เรื่องการใช้เครื่องบินเพื่อการปฐมพยาบาล. สนองโอรุ ฉบับรวมเล่ม เล่มที่ 2 พ.ศ. 2467- 2468. 107.

⁸ ตำนานการบินโดยย่อ ของ คณะกรมอากาศยานทหารบก 2465. 56.

⁹ กองทัพอากาศ. ๔ แผ่นดินราชวงศ์จักรี ๑๐๐ ปี การบินของบุพการีทหารอากาศ. 37.

¹⁰ คำแถลงการณ์ของเสนาธิการมณฑลทหารบก เรื่องให้เครื่องบินรับส่งยา และเครื่องใช้สำหรับปราบโรคระบาดทั่ว โดยไม่คิดค่าส่งเฉพาะในท้องที่ ที่มีการรับส่งไปรษณีย์ทางอากาศแล้ว. 2465, 5 พฤศจิกายน. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 39. 2205 - 2206.

¹¹ คำแถลงการณ์ของเสนาธิการมณฑลทหารบก เรื่องให้เครื่องบินรับส่งคนเจ็บในท้องที่ซึ่งยังไม่มีทางคมนาคมสะดวก. 2466, 13 พฤษภาคม. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 40. 438 - 441.

- รับส่งผู้ที่เจ็บไข้ด้วยอุบัติเหตุ ที่ต้องได้รับการรักษาเร่งด่วน ซึ่งในพื้นที่นั้น ๆ ไม่มีเครื่องมือทำการรักษาได้

- แพทย์ประจำจังหวัด หรือที่มียาแพทย์ประจำกรมกองทหาร ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บังคับหมวดพยาบาลพร้อมด้วยผู้บังคับการกรมทหาร เป็นผู้ชี้ขาดในการใช้เครื่องบินขนส่งคนไข้

- ค่าใช้จ่ายในการเดินทางกิโลเมตรละ 1 บาท
- หากไม่มีเงินที่จะจ่ายค่าเดินทางได้ในกรณีคนไข้อนาถา ก็ไม่ต้องจ่าย เพราะกรมอากาศยาน ต้องทำหน้าที่ในการช่วยบรรเทาทุกข์ประชาชน

- จังหวัดในมณฑลภาคอีสานให้ใช้เครื่องบินจากในจังหวัดของตน ไปลงที่นครราชสีมา เพื่อเปลี่ยนเครื่องบินนำส่งต่อมายังกรุงเทพฯ โดยลงที่สนามบินราชทัณฑ์และส่งโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ต่อไป

นอกจากกระทรวงกลาโหมที่มีหน้าที่หลักในการจัดซื้อเครื่องบิน และนำเครื่องบินไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ รวมถึงการพยาบาล การช่วยเหลือรับส่งคนไข้ การปราบปรามโรคระบาดแล้ว ในส่วนของสภากาชาดสยามในช่วงเวลานั้นแม้จะยังไม่มีความเห็นที่จะบรรเทาเหตุสาธารณภัยทางอากาศอย่างประเทศอื่น แต่ได้มีส่วนร่วมกับการอากาศยาน กระทรวงกลาโหม ขนส่งผู้ป่วยในกรณีเร่งด่วนเพื่อการรักษา เช่น การผ่าตัดด่วน หากผู้ป่วยเดินทางรถไฟหรือเครื่องบิน สภากาชาดสยามจะจัดรถยนต์ไปรับจากสถานีรถไฟ หรือจากสนามบินไปส่งยังโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์¹² นอกจากนี้ยังนำส่งคนไข้ในกรณีเร่งด่วนแล้ว สภากาชาดสยามได้ดำเนินงานของสภาฯ ร่วมกับกรมอากาศยาน กระทรวงกลาโหม ในการช่วยเหลือประชาชนผ่านการบิน ตัวอย่างเช่น¹³

- กองวิทยาศาสตร์ สภากาชาดสยาม ส่งวัคซีนป้องกันโรคระบาด ปศุสัตว์ให้กับเจ้าหน้าที่เพื่อระงับการระบาดได้ทันเหตุการณ์¹⁴

- ส่งเวชภัณฑ์ เพื่อทำการรักษาป้องกันโรค สัตว์พาหนะ
- รับส่งคนเจ็บไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
- รับส่งแพทย์ เวชภัณฑ์ และโอสถ
- ส่งพันธุ์หนองฝี เพื่อปลูกป้องกันไข้ทรพิษ
- นำคนไข้ที่ถูกสุนัขกัด เพื่อไปรักษาตัวที่สถานเสาวภา

ในช่วงพัฒนาการบินภายในประเทศสมัยรัชกาลที่ 6 การบริจาคเงินซื้อเครื่องบิน สร้างสนามบินเป็นที่นิยมอย่างมาก ได้รับแรงศรัทธาจากประชาชน ช่วยกันสนับสนุน เพื่อพัฒนาชาติและแสดงออกถึงความรักชาติ การสนับสนุนซื้อเครื่องบินให้กับทางราชการเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านต่าง ๆ รวมไปถึงนำไปใช้ในการช่วยงาน ด้านการสาธารณสุข เพื่อเป็นเครื่องบินพยาบาลที่จะช่วยคนเจ็บคนป่วยในพื้นที่ห่างไกลให้สามารถเข้ามารักษาได้รวดเร็ว เป็นการช่วยชีวิตและนับเป็นการทำการกุศลอย่างหนึ่งประชาชนจึงให้การสนับสนุนเรื่องนี้เป็นอย่างมาก

พอถึงในช่วงปี พ.ศ. 2470 กระทรวงกลาโหมจึงมีเครื่องบินพยาบาลประจำการอยู่จำนวน 4 เครื่อง คือ เครื่องบินซีตียะนารี ๑ ยุทธการทหารบก กรุงเทพฯ ๒ เครื่องบินหญิงจังหวัดขอนแก่น ๑ และ ๒ และอยู่ในช่วงของการดำเนินการจัดซื้อเครื่องบินพยาบาลอีก 2 เครื่อง คือ เครื่องบินวรลักษณาวดี และเครื่องบินซีตียะนารี ๒ แต่ความต้องการใช้เครื่องบินพยาบาลในขณะนั้นยังมีมาก ทางกระทรวงกลาโหมยังต้องการเครื่องบินพยาบาลอีก 3 เครื่อง จึงจะเพียงพอต่อการใช้งาน¹⁵

แผนที่เส้นทางการบินทางอากาศด้วยเครื่องบินพยาบาลที่จัดอยู่ในประเทศสยาม พ.ศ. 2468. หมายเหตุ : แยกออกจากเอกสารหมายเลข กอ 96.3/1/4 หน้า 1

ชื่อเรื่อง : แผนที่เส้นทางการบินทางอากาศด้วยเครื่องบินพยาบาลที่จัดอยู่ในประเทศสยาม พ.ศ. 2468. หมายเหตุ : แยกออกจากเอกสารหมายเลข กอ 96.3/1/4 หน้า 1

¹² เรื่องการใช้เครื่องบินเพื่อการปฐมพยาบาล. สอนงโอรุ ฉบับรวมเล่ม เล่มที่ 2 พ.ศ. 2467- 2468. 107.

¹³ สถิติแสดงการใช้เครื่องบินรับส่งคนเจ็บกับทั้งแพทย์เวชภัณฑ์แลโอสถ ตั้งแต่เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๖๔ ถึงเดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๔๖๗. สอนงโอรุสภากาชาด (ฉบับรวมเล่ม) เล่ม ๒ พ.ศ. ๒๔๖๗ - ๒๔๖๘. ๓๔๗ - ๓๖๑.

¹⁴ เรื่องการใช้เครื่องบินเพื่อการปฐมพยาบาล. สอนงโอรุ ฉบับรวมเล่ม เล่มที่ 2 พ.ศ. 2467- 2468. 107.

¹⁵ แจ้งความกระทรวงกลาโหม เรื่องรับเงินบำรุงทางอากาศ. 2470, 6 พฤศจิกายน. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 44. 2488 - 2489.

เสด็จเยือน พิพิธภัณฑ์กาชาด และเสี้ยววงเดือนแดง ระหว่างประเทศ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อุปนายิกาผู้อำนวยการสภากาชาดไทย เสด็จฯ เยือนพิพิธภัณฑ์กาชาดและเสี้ยววงเดือนแดงระหว่างประเทศ (International Red Cross and Red Crescent Museum) ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2569 ในโอกาสนี้ คณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ (ICRC) เฝ้าฯ รับเสด็จ โดยมีคณะผู้บริหาร ได้แก่ นายปีแอร์ เครเฮนบูล อุปนายการใหญ่ ICRC นายเรจิส ซาวิโอซ อุปนายการภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก และนายแดเนียล ปาลมีเอรี นักประวัติศาสตร์ประจำ ICRC ร่วมเฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการเสด็จฯ เยือนครั้งนี้ ทอดพระเนตร นิทรรศการและทรงรับฟังบรรยายสรุปในหัวข้อ สำคัญเกี่ยวกับภารกิจด้านมนุษยธรรม ได้แก่ การปกป้องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โครงการสานสัมพันธ์ครอบครัว (Restoring Family Links) และการลดผลกระทบจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ

พิพิธภัณฑ์กาชาดและเสี้ยววงเดือนแดงระหว่างประเทศ เป็นสถานที่สำคัญที่ถ่ายทอดเรื่องราวของภารกิจมนุษยธรรมในระดับโลก สะท้อนบทบาทของขบวนการกาชาดและเสี้ยววงเดือนแดงในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ผู้ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้ง และผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือโดยไม่แบ่งแยกเชื้อชาติ ศาสนา หรือพรมแดน การเสด็จฯ เยือนในครั้งนี้ สะท้อนถึงพระราชกรณียกิจด้านมนุษยธรรมและความสัมพันธ์อันใกล้ชิดระหว่างสภากาชาดไทยกับองค์กรกาชาดระหว่างประเทศ ในการร่วมส่งเสริมคุณค่าของความเมตตา ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์อย่างยั่งยืน

สภากาชาดไทย

จัดประชุมความร่วมมือไทย - ลาว ครั้งที่ 5

สภากาชาดไทยจัดการประชุมความร่วมมือระหว่างสภากาชาดไทย และองค์การกาแดงแห่งชาติลาว ครั้งที่ 5 โดยมี นายเดช บุญนาค เลขาธิการสภากาชาดไทย เป็นประธาน ร่วมด้วย MR. Khamlavanh Chanthalavanh ประธานองค์การกาแดงแห่งชาติลาว ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 26-27 พฤษภาคม 2569 ณ โรงแรมณเทียร สุรวงศ์ กรุงเทพฯ เพื่อทบทวนความสำเร็จ การดำเนินงานโครงการความร่วมมือระหว่างสภากาชาดไทย และองค์การกาแดงแห่งชาติลาว โดยครอบคลุมด้านการบรรเทาทุกข์และส่งเสริมสุขภาพ การบริการโลหิต การพัฒนาเยาวชน และอาสาสมัคร การจัดหาทรายได้ การสื่อสารองค์กร รวมถึงความร่วมมือระดับจังหวัด และแขวงตามแนวชายแดนไทย-ลาว โดยกำหนดให้การบริการโลหิตและการจัดหาทรายได้ เป็นประเด็นสำคัญในการขับเคลื่อนความร่วมมือในระยะต่อไป ถือเป็นอีกหนึ่งก้าวสำคัญในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้เพื่อขับเคลื่อนงานมนุษยธรรมและการช่วยชีวิตเพื่อนมนุษย์ร่วมกัน อย่างยั่งยืน

ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้แทนจากสภากาชาดไทย และองค์การกาแดงแห่งชาติลาว ผู้แทนจากคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ (ICRC) สหพันธ์สภากาชาดและสภาเสี้ยววงเดือนแดงระหว่างประเทศ (IFRC) เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวประจำประเทศไทย ผู้แทนจากกรมเอเชียตะวันออก กระทรวงการต่างประเทศ

แสงสว่าง จากพระมหากษัตริย์คุณ... การให้ที่ไม่สิ้นสุด

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง สภานายิกา สภาภาษาไทย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานคำขวัญเนื่องในวันศูนย์ดวงตา สภาภาษาไทย ซึ่งตรงกับวันที่ 17 สิงหาคม ของทุกปี เพื่อประชาสัมพันธ์เชิญชวนประชาชน ร่วมสร้างบุญกุศลอันยิ่งใหญ่ ด้วยการแสดงความจำนงบริจาคดวงตา มอบโอกาสในการมองเห็น และคืนแสงสว่างให้ผู้ป่วยโรคกระจกตาพิการที่กำลังรอการปลูกถ่าย

คำขวัญที่พระราชทาน ระหว่าง พ.ศ. 2519-2540 นั้น สมองโธธฉบับนี้ขอนำบางส่วน มาเผยแพร่ เพื่อน้อมรำลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณที่ทรงให้ความสำคัญในเรื่องของการให้ที่ไม่สิ้นสุด

คำขวัญประจำปี 2519

“การรู้จักฝึกตนให้เป็นผู้รู้จักเสียสละบ้าง เป็นมงคลแก่ตนเองอย่างยิ่ง ยิ่งเป็นการสละดวงตาเพราะตระหนักว่า อย่าว่าแต่ดวงตาที่เป็นอวัยวะ ส่วนน้อยเลย ตายไปแล้ว แม้แต่ร่างของตัวที่เป็นสุดที่รักยังเอาติดตัวไปไม่ได้ ดั่งนี้ด้วยแล้ว ย่อมบ่งให้เห็นชัดว่าเป็นผู้ที่น่ายกย่องสรรเสริญ”

คำขวัญประจำปี 2521

“การสละอวัยวะร่างกายให้เป็นทาน เป็นการบำเพ็ญทานบารมีขั้นสูง ในทางพระพุทธศาสนา ผู้สละดวงตาให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นชื่อว่า ได้สร้างทานบารมีขั้นสูงนั้นไว้สมบูรณ์เต็มเปี่ยม”

คำขวัญประจำปี 2522

“ดวงตาเป็นอวัยวะส่วนหนึ่งที่สำคัญของร่างกาย บุคคลใดที่สูญเสียดวงตาดกอยู่ในความมืด จึงมีสภาพที่คับแค้นน่าสงสาร ฉะนั้นเมื่อมีการเปลี่ยนแก้วตามนุษย์ได้ จึงเป็นโอกาสให้ผู้มีใจเมตตาสามารถบริจาคดวงตาที่ไม่เป็นประโยชน์แก่ตนแล้ว ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น เป็นเรื่องที่น่าสนับสนุนอย่างยิ่ง เพราะการทำให้ผู้ที่ทุกข์ได้มีความสุขเป็นสิ่งที่น่าสรรเสริญ”

คำขวัญประจำปี 2523

“ขณะที่มีชีวิตอยู่ เราสามารถบริจาคทานให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นได้ เมื่อตายแล้ว การบริจาคต้องระงับไป แต่ยังมีสิ่งหนึ่งเหลืออยู่เป็นที่ต้องการเพราะเป็นประโยชน์แก่มนุษย์ คือ ดวงตา เหตุใดเล่าเราจึงจะหวงแหนไว้ไม่บริจาคให้เป็นทานแก่คนเบื่องหลัง”

คำขวัญประจำปี 2526

“การบริจาคดวงตา เหมือนให้แสงสว่าง คือ ปัญญา เมื่อพระพุทธเจ้าทรงแสดงพระธรรมให้แสงสว่างแก่จิตใจประชาชน จึงเปรียบเหมือนพระพุทธองค์ทรงจุดประทีปในที่มืด”

คำขวัญประจำปี 2540

“ดวงตาเราคู่นี้แสนมีค่า เกินกว่าจะทิ้งไปให้สูญเปล่า เราไม่อยู่ เราไม่ใช่ นัยน์ตาเรา ให้คนเขาเก็บไว้ใช้ เราได้บุญ”

ร่วมแสดงความจำนงบริจาคดวงตาให้แก่สภาากาชาตไทยได้ที่ แอปพลิเคชัน บริจาคดวงตา-อวัยวะ

ราชดำริคลินิก สภากาชาดไทย ตั้งอยู่
ถนนราชดำริ ขยับเคลื่อนโดยศูนย์วิจัยโรคเอดส์
และโรคติดเชื้อ สภากาชาดไทย (AIDSID)
มีพิธีเปิดอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 31
มีนาคม 2569

"ราชดำริคลินิก"

ศูนย์กลางความเชี่ยวชาญด้านโรคติดเชื้อ

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ธีระพงษ์ ตันพิเชียร ผู้อำนวยการศูนย์วิจัย
โรคเอดส์และโรคติดเชื้อ สภากาชาดไทย กล่าวว่า “ประเทศไทยยังคงเผชิญ
ความท้าทายด้านสาธารณสุข โดยเฉพาะโรคติดเชื้อที่สำคัญ ทั้งโรคเอดส์
โรคติดเชื้อเอชไอวี โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ วัณโรค และโรคตับอักเสบ
ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของประเทศ ศูนย์วิจัย
โรคเอดส์และโรคติดเชื้อ สภากาชาดไทย ตระหนักถึงความจำเป็นในการขยาย
บริการและการวิจัยเชิงรุก จากเดิมที่มีการให้บริการรักษาและป้องกัน
การติดเชื้อเอชไอวี โดยคลินิกนิรนาม เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงการรักษา
และการป้องกันที่มีประสิทธิภาพของโรคติดเชื้ออื่น ๆ ที่มีความสำคัญ
ของประเทศ โดยเฉพาะโรคที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอชไอวี

วัตถุประสงค์การจัดตั้ง “ราชดำริคลินิก สภากาชาดไทย”

- เพื่อเป็นศูนย์กลางการรักษาและป้องกันโรคติดเชื้อที่สำคัญของประเทศ
เน้นการให้บริการที่ครอบคลุม ทั้งโรคติดเชื้อเอชไอวี โรคติดต่อทาง
เพศสัมพันธ์ วัณโรค และตับอักเสบ อย่างครบวงจร
- เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันระดับประชากรให้บริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคที่จำเป็น
สำหรับกลุ่มวัยรุ่นและผู้ใหญ่ เพื่อลดอัตราการเจ็บป่วยและเสียชีวิต
- เพื่อเพิ่มการเข้าถึงบริการที่ทันสมัย ด้วยระบบการจัดการที่รวดเร็ว เป็นมิตร
และให้ความสำคัญกับความเป็นส่วนตัวของผู้รับบริการ
- เพื่อเป็นแหล่งองค์ความรู้ อบรม และผลิตงานวิจัยของโรคติดเชื้อที่มี
ความสำคัญของประเทศ

ยกโรงพยาบาลมาที่บ้าน เพื่อความ **"STRONG"** ของคลองเตย

บรรยากาศภายในศูนย์นันทนาการคลองเตย เมื่อวันที่ 26 มีนาคมที่ผ่านมา อาจไม่ใช่ภาพที่ชาวชุมชนคลองเตยคุ้นตา เพราะพื้นที่แห่งนี้เต็มไปด้วยแพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่มาให้บริการตรวจสุขภาพและฉีดวัคซีน ราวกับเป็นการย้ายโรงพยาบาลมาตั้งอยู่ที่หน้าบ้าน เบื้องหลังกิจกรรมนี้คือ การทำงานเชิงรุกของสภาอากาศไทย ที่พยายามลดช่องว่างระหว่างบริการสุขภาพกับชีวิตประจำวันของผู้คนที่มีความจำกัด และเชื่อว่าความ Strong เริ่มต้นได้ที่ ตรวจเร็ว รู้ไว รักษาทันกับโครงการ **“คลองเตย Strong”**

รองศาสตราจารย์ นายแพทย์โอภาส พุทธเจริญ รองผู้อำนวยการศูนย์วิจัยโรคเอดส์และโรคติดต่อ สภาอากาศไทย กล่าวถึงโครงการ AIDSID Community Screening : คลองเตย Strong ซึ่งเป้าหมายไม่ใช่แค่เพียงการรักษาเท่านั้น แต่ยังเป็นการยกบริการทางการแพทย์เชิงรุกลงสู่พื้นที่ว่า “เราตรวจผู้ป่วยอยู่ที่โรงพยาบาลจุฬา พบผู้ป่วยวัณโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เป็นประจำ จึงมองว่าการให้บริการในอนาคตไม่ควรจำกัดอยู่แค่ในโรงพยาบาล แต่ควรออกมาสู่ชุมชนเพื่อค้นหาโรคได้เร็ว รักษาได้ไว และป้องกันได้ดีขึ้น เราตั้งต้นจากการคัดกรองวัณโรค เพราะยังเป็นโรคที่สำคัญของประเทศไทย โดยเฉพาะชุมชนเมืองที่อาศัยกันอย่างแออัด เป็นการเร่งค้นหาและรักษาอย่างรวดเร็ว อีกหนึ่งปัญหา คือ เรื่องของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อย่างเอชไอวี

ในปัจจุบันการตรวจนั้นง่ายขึ้น โดยชุดตรวจด้วยตัวเองได้ ก็เลยใช้โอกาสนี้มาแนะนำให้ชุมชนรู้จักเรื่องของการตรวจเอชไอวีโดยใช้ HIV Self-test อีกด้วย”

สำหรับผู้สนใจเข้ารับบริการที่ราชดำริคลินิก สภาอากาศไทย ถนนราชดำริ กรุงเทพฯ สามารถติดตามข้อมูลและบริการเพิ่มเติมได้ที่ www.aidsid.or.th หรือเฟซบุ๊กเพจ ราชดำริคลินิกคลินิกนิรนาม สภาอากาศไทย สอบถามโทร. 0 2251 6711-5 “ตรวจเร็ว รู้ไว รักษาทัน” เพิ่มความ Strong ด้วยเทคโนโลยี

Death Fest 2026

มีชีวิตอย่างมีความหมาย
และวาระสุดท้ายที่คุณเลือกได้

การบริจาคอวัยวะ ไม่ได้เป็นการตัดสินใจโดยคนคนเดียว

วินาทีที่แพทย์ได้ประกาศการเสียชีวิต (Declare Death) สิทธิในการตัดสินใจในร่างกาย ไม่ได้อยู่ที่เจ้าตัวอีกต่อไป หากแต่เปลี่ยนผ่านไปอยู่ในมือของ “ญาติ” โดยสมบูรณ์ จิ๊กซอร์ชิ้นนี้ มาเติมเต็มเส้นทางแห่งการบริจาคอวัยวะ ต่อยอดเจตจำนงของผู้บริจาคให้ถึงจุดหมายที่ตั้งใจ ในทางกลับกัน “ญาติ” อาจทำให้เส้นทางนี้ต้องหยุดลง

ในงาน “Death Fest 2026” งานแฟร์ที่ชวนคนไทยคุยเรื่อง “ตายดี” อย่างตรงไปตรงมา ชวนมาเตรียมตัวและจัดการเรื่องสำคัญของชีวิต และวันสุดท้ายของตัวเองไปพร้อมกันระหว่าง คนในครอบครัว คนรัก เพื่อน คนใกล้ชิด รวมทุกอย่างที่เกี่ยวกับชีวิตและความสัมพันธ์ ผ่านนิทรรศการ กิจกรรม เวทีเสวนาเพื่อร่วมพูดคุยกับผู้คนหลากหลาย ทำให้ตระหนักได้ว่า ‘ก่อน-แก่-เจ็บ-ตาย’ ไม่เป็นบทสนทนาที่ยากเกินจะเริ่มกับครอบครัว

สภากาชาดไทย ร่วมเป็นส่วนหนึ่งภายในงานที่มีผู้คนแวะเวียนมาอย่างต่อเนื่องตลอดทั้ง 3 วัน จัดขึ้นเมื่อเดือนมีนาคมที่ผ่านมา ณ IMPACT Exhibition Center Hall มีการออกบูธแสดงความจำนง บริจาคอวัยวะ ดวงตา และร่างกาย หลายคนเข้ามาด้วยการตัดสินใจอย่างแน่วแน่ แต่ในความเป็นจริง การตัดสินใจนั้นไม่ได้จบลงที่ตัวผู้บริจาค เพราะในทางปฏิบัติ “การบริจาคอวัยวะเกิดขึ้นไม่ได้ ถ้าญาติไม่อนุญาต”

“สาเหตุหลัก ๆ ที่การบริจาคอวัยวะไม่สำเร็จ คือ ญาติไม่ยินยอม” พว.มัลลิกา สิทธิสาร หัวหน้าศูนย์ประสานงานการรับบริจาคและปลูกถ่ายอวัยวะ และพยาบาลผู้เป็นด่านหน้าในการสื่อสาร กับญาติเรื่องการบริจาคอวัยวะ ได้อธิบายถึงอุปสรรคสำคัญที่ไม่ได้มีเพียงข้อจำกัดทางการแพทย์

แต่เป็นการที่ญาติอยู่ในช่วงเวลาที่ต้องตัดสินใจ ภายใต้ความสูญเสีย ซึ่งมีอัตราการไม่ยินยอม สูงมาก

“ญาติยังรู้สึกผูกพันอยู่ และคิดว่ายังมี ปาฏิหาริย์ที่จะกลับมาได้ดั้งเดิม โดยเฉพาะเมื่อ ผู้เสียชีวิตเป็นคนใกล้ชิด ความผูกพันและความ รู้สึกที่ยังไม่ทันได้ตั้งตัว เป็นช่วงระยะเวลาที่เขา จะต้องปรับตัวในเรื่องของการยอมรับ ดังนั้น ญาติจะเป็นบุคคลสำคัญในการสนองตอบ เจตนาารมณ์ของผู้บริจาค หรือแม้กระทั่งกรณี ที่เราพบว่า ผู้เสียชีวิตมีบัตรผู้บริจาคอวัยวะ แต่ไม่สามารถติดต่อญาติได้ ไม่ว่าอย่างไร แพทย์ก็จะเอาอวัยวะไปไม่ได้โดยเด็ดขาด ในทาง กฎหมายความยินยอมของญาตินั้นสำคัญมาก”

เรื่องเล่าข้างเตียงคนไข้ กับการบริจาคอวัยวะ

“ดวงตา คือ อวัยวะที่ญาติจะแสดงออกถึงความกังวลมากที่สุด ไปจนถึงปฏิเสธการบริจาคในทันที” พว.มัลลิกา บอกเล่าถึงปัญหาการบริจาคอวัยวะที่พบเจอบ่อยที่สุด ไปจนถึงหลักการทำงานเมื่อถึงเวลาที่ต้องประสานงานกับญาติคนไข้ เรื่องการตกลงยินยอมให้บริจาคอวัยวะ ด้วยเรื่องเล่าจากประสบการณ์จริงของพยาบาลผู้เป็นด่านหน้าเมื่อถึงเวลานั้น โดยเน้นย้ำถึงการทำงานที่ให้ความสำคัญกับรายละเอียดเล็ก ๆ น้อย ๆ ตั้งแต่กระบวนการดูแลร่างกาย ไปจนถึงการเตรียมผู้เสียชีวิต

“ญาติจะกังวลเรื่องภาพลักษณ์เป็นพิเศษว่า เมื่อบริจาคแล้วดวงตาจะหายไปเลย เมื่อมีการนำร่างไปทำพิธีจะดูไม่ดี ความกังวลนั้นก็อาจแปรเปลี่ยนเป็นการปฏิเสธได้ ทางทีมแพทย์ทุกคนเข้าใจปัญหานี้ดี และเรามีกระบวนการที่ใส่ใจในรายละเอียดตรงนี้อย่างมาก ที่จะให้ผู้บริจาคทุกคนจะยังเหมือนคนที่นอนหลับสนิท ไม่อยากให้ญาติกังวลในเรื่องนี้ ทุกครั้งที่เราได้รับแจ้งว่ามีผู้ป่วยที่สามารถบริจาคอวัยวะได้ เราจะให้ความสำคัญกับญาติก่อนเสมอ ต้องสื่อสารว่าเราเข้ามาเพื่อที่จะดูแลให้บรรลู่วัตถุประสงค์ของเขา และเป็นการสร้างคุณประโยชน์ให้กับสังคม อีกทั้งสร้างบุญกุศลอีกด้วย หากญาติต้องการความช่วยเหลือ อะไรที่เราจะเข้าไปช่วยเหลือได้ เราพร้อมทำให้ หลังจากที่เขายอมรับฟังเราแล้ว เราถึงจะให้ข้อมูลเรื่องของการบริจาคอวัยวะ”

“ที่สำคัญ คือ ต้องใจเย็น และเคารพต่อการตัดสินใจ” พว.มัลลิกา กล่าวทิ้งท้ายถึงหัวใจในการทำงานตรงนี้

ในท้ายที่สุด ญาติ คือผู้ที่ต้องตัดสินใจแทน และการได้รับความต้องการของผู้จากไป เป็นสิ่งที่ช่วยให้การตัดสินใจนั้นเกิดขึ้นได้ ในอีกด้านหนึ่ง การบริจาคอวัยวะอาจหมายถึงการทำหน้าที่แทนคนที่รักในช่วงเวลาที่ไม่มีโอกาสได้ถามหรือพูดคุยกันอีกแล้ว

การบริจาคอวัยวะในวันนี้จึงไม่ใช่เรื่องของผู้ป่วยเพียงอย่างเดียว แต่เป็นบทสนทนาที่ควรเริ่มต้นตั้งแต่วันนี้ที่ยังมีโอกาสได้บอกความตั้งใจ ก่อนที่จะสายเกินไป

รู้เพื่อให้ยุติ

- การดูแลผู้ป่วยระยะท้ายไม่ใช่เรื่องของแพทย์เพียงฝ่ายเดียว แต่เป็นเรื่องของครอบครัวที่ต้องเรียนรู้ไปพร้อมกัน ตั้งแต่การสังเกตอาการเล็ก ๆ การสื่อสารกับทีมรักษา ไปจนถึงวันที่ต้องช่วยกันตัดสินใจแทนเมื่อเจ้าของร่างกายบอกความต้องการของตัวเองไม่ได้

- การเตรียมตัวล่วงหน้าอาจเป็นของขวัญที่ดีที่สุดสำหรับคนข้างหลัง ลองเขียนความตั้งใจเกี่ยวกับการรักษา การดูแล และวิธีใช้ชีวิตในช่วงท้าย การบอกความต้องการของตัวเองไว้ล่วงหน้า ช่วยให้ครอบครัวเข้าใจและตัดสินใจแทนเราได้ในวันที่เจ้าของชีวิตไม่สามารถสื่อสารได้อีก

- การเข้าใจผู้ป่วย เริ่มจากการลองมองโลกผ่านสถานการณ์ของเขา ทำให้ได้สัมผัสความไม่แน่นอน ความกลัว และคำถามสำคัญคือ เราจะวางแผนอย่างไรต่อไป

- อย่าปล่อยให้ความในใจกลายเป็นคำพูดที่สายเกินไป การบอกรักและเคลียร์ความรู้สึกต่อกันควรเกิดขึ้นในวันที่ยังมีโอกาส เพราะการจากลาโดยไม่มีคำค้ำคาน อาจเป็นของขวัญสุดท้าย

- เราเลือกความตายไม่ได้ เลือกเวลาไม่ได้ แต่พอจะเลือกรูปแบบชีวิตในช่วงสุดท้ายได้

การประชุมเหล่ากาชาดจังหวัดภาค 2 ณ จังหวัดสุพรรณบุรี กำหนดทิศทางการทำงานที่สำคัญในการกิจการกาชาด

เหล่ากาชาดจังหวัดสุพรรณบุรีเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเหล่ากาชาดจังหวัด ภาค 2 ครั้งที่ 1/2569 ประกอบด้วย จังหวัดชัยนาท นครนายก ลพบุรี สระบุรี สุพรรณบุรี และจังหวัดสิงห์บุรี โดยมี นายเดช บุญนาค เลขาธิการสภากาชาดไทย เป็นประธาน เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2569 ณ ห้องประชุม โรงแรมเลิศธานี อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ในการนี้ **นายณัฐพงษ์ สงวนจิตร** ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี นายกเหล่ากาชาดจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวต้อนรับ **นางจิตตินันท์ เขาวรินทร์** นายกเหล่ากาชาดจังหวัดสระบุรี กรรมการสภากาชาด ผู้แทนภาค 2 กล่าวรายงานวัตถุประสงค์ของการจัดประชุม

โอกาสนี้ **นายกฤษฎา บุญราช** ผู้ช่วยเลขาธิการสภากาชาดไทย และผู้อำนวยการสำนักงานบริหารกิจการเหล่ากาชาด สภากาชาดไทย บรรยายพิเศษ หัวข้อ “แนวทางการบริหารงานเหล่ากาชาดจังหวัดและกิ่งกาชาดอำเภอ” และนายกเหล่ากาชาดจังหวัดภาค 2 นำเสนอผลการดำเนินงานของแต่ละจังหวัด พร้อมมอบธงกาชาดให้เหล่ากาชาดจังหวัดสระบุรี เพื่อเป็นเจ้าภาพในการจัดประชุมครั้งถัดไป

นายณัฐพงษ์ สงวนจิตร ผู้ว่าราชการจังหวัด
สุพรรณบุรี นายกเหล่ากาชาดจังหวัดสุพรรณบุรี
กล่าวต้อนรับคณะผู้บริหารสภากาชาดไทย และ
คณะกรรมการสมาชิกเหล่ากาชาดจังหวัดภาค 2
โดยเป็นการกล่าวบทโคลงกลอน ดังนี้

กราบน้อมต้อนรับด้วยดวงจิต
สุพรรณบุรีศรีเมืองเรืองอนันต์
กราบเรียนท่านเดช บุญนาค ผู้ทรงเกียรติ
สภากาชาดไทยมั่นในความดี
ท่านกฤษฎา บุญราช ประกาศเกียรติ
บริหารกิจการสืบธานินทร์
นายกเหล่ากาชาดทั่วภาคเหล่า
กรรมการสมาชิกเปี่ยมน้ำใจ
หัวหน้าส่วนราชการและแขกแก้ว
ขอต้อนรับด้วยไมตรีปริดา
ข้าพเจ้า ณัฐพงษ์ สงวนจิตร
ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณนคร
นับเป็นเกียรติยิ่งนักประจักษ์จิต
เปิดประชุมเหล่ากาชาดภาคสองมา
สุพรรณบุรีถิ่นฐานตำนานเก่า
กว่าสามพันห้าร้อยปีภิรมย์
ทั้งยุคหินยุคสำริดประดิษฐ์ค่า
สุวรรณภูมิรุ่งเรืองประเทืองจินต์
ทวารวดีลพบุรีอุทองเด่น
อยุธยาสืบสายหลายตำนาน
พระพุทธศาสนารุ่งโรจน์ประโยชน์ล้ำ
พุทธปฏิมาดงามทั่วพารา
เดิมชื่อทวารวดีศรีสุพรรณ
สองพันบุรีเลื่องลือระบือนาม
เมืองหน้าด่านสมัยกรุงศรีอยุธยา
แม่โบราณสถานราราศี
ยุทธหัตถ์ดอนเจดีย์อันเกรียงไกร
วีรกรรมจารึกโลกไม่เจ็ดจาง
ขุนช้างขุนแผนแสนเลื่องลือ
วัดป่าเลไลยก์งามคู่แผ่นดิน
วันนี้เมืองสุพรรณยังมั่นคง
สืบอำเอร้อยด้าบลร่วมผูกพัน
เหล่ากาชาดสุพรรณร่วมขับเคลื่อน
บรรเทาโศกสงเสริมเติมชีวี
ภาครัฐร่วมเอกชนและชุมชน
ประสานพลังสร้างสุขทั่วแดนไทย
โอกาสนี้ขอต้อนรับทุกท่านอีก
ขอการประชมุราบรื่นและยืนยง
ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย
ประสพโชคเกษมสันต์ทุกวันไป

เหล่ากาชาดร่วมสนธิจิตสร้างสรรค์
พร้อมรับขวัญทุกท่านด้วยยินดี
เลขาธิการเลิศล้ำเกริกศักดิ์ศรี
เป็นร่มศรีเกร้าราษฎร์ทั่วแผ่นดิน
ร่วมขับเคลื่อนงานละเอียดทุกแห่งถิ่น
ด้วยยุพินเมตตาธรรมประจําใจ
รองนายกพร้อมหน้ามาอาศัย
ร่วมเกื้อไทบำบัดทุกข์สุขประชา
ล้วนเพริศแพร้วคุณธรรมล้ำคุณค่า
สู่พาราสุพรรณอันงามอน
น้อมอุทิศแรงกายใจไม่ถ่างถอน
ร่วมสืบสอนงานกาชาดเพื่อประชา
ที่ทุกท่านร่วมสนธิเสนาหา
เพื่อร่วมพาคุณธรรมสู่สังคม
เรื่องราวเล่าขานสืบประสม
อารยธรรมสั่งสมบ่มแผ่นดิน
ยุคเหล็กกล้าสืบกาลถิ่นธานินทร์
หล่อหลอมศิลปวัฒนธรรมล้ำวิญญาน
งามประเพณีเป็นหลักทุกสถาน
คู่บ้านเมืองเนิ่นนานผ่านเวลา
พุทธธรรมน้อมนำทุกแห่งเหล่า
เป็นศรัทธาศุสุพรรณนิรันดร์กาล
งามเจิดฉ้านรุ่งเรืองทุกสถาน
ก่อองดงามเป็นสุพรรณบุรี
ผ่านศึกกล้าหลายคราจนเต็มที
ยังศักดิ์ศรีคู่ไทยไม่เลื่อนลง
พระนเรศทรงชัยจรสาง
คู่สยามทุกเส้นทางแห่งแผ่นดิน
ยังรำลือผ่านกาลทั่วธานี
ถิ่นศิลปนิวกวีศรีสุพรรณ
เกษตรดำรงท้องที่ล้วนสร้างสรรค์
หล่อหลอมผืนประชาร่วมเย็นดี
คอยเยี่ยมเยือนผู้ทุกข์ทุกพื้นที่
สร้างศักดิ์ศรีแก่ชนทุกคนไทย
ต่างเปี่ยมล้นแรงใจอันยิ่งใหญ่
สืบสายไยเมตตาธรรมงามมั่นคง
ด้วยสำนึกไมตรีที่สูงส่ง
สัมฤทธิ์ผลดำรงตามตั้งใจ
คุ้มครองให้ทุกท่านสุขสดใส
พร้อมน้ำใจผูกพันนิรันดร์กาล

ให้สเต็มเซลล์ ให้ความหวัง การรักษาชีวิตผู้ป่วยโรคเลือด

“ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มามอบเข็มที่ระลึกแก่ผู้บริจาคโลหิตให้สภากาชาดไทยในวันนี้อีกครั้งหนึ่ง

ข้าพเจ้าได้เคยกล่าวไว้แล้วว่า การมาแจกเข็มที่ระลึกแก่ผู้บริจาคโลหิตให้สภากาชาดไทยนี้ ถือว่าเป็นงานที่สำคัญที่สุดของข้าพเจ้า เพราะเป็นโอกาสที่ข้าพเจ้าจะได้พบปะกับท่านทั้งหลายผู้เล็งเห็นประโยชน์ส่วนรวม โดยสละเลือดช่วยชีวิตผู้เจ็บป่วย ฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงรู้สึกปลื้มใจที่เห็นจำนวนผู้บริจาคโลหิตทั่วประเทศเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี ผลแห่งความร่วมมือของท่านทั้งหลายเป็นกำลังสำคัญส่วนหนึ่งของสภากาชาดไทย สามารถจัดตั้งศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติได้สำเร็จ เป็นสถานที่บริการสาธารณประโยชน์ที่เชิดหน้าชูตา ทุกครั้งที่ข้าพเจ้านำชาวต่างประเทศชั้นประมุขมาชมกิจการ ต่างก็พากันสรรเสริญโดยทั่วกัน

การบริจาคโลหิตเป็นการทำทานทำบุญอย่างใหญ่หลวง เพราะเป็นการกระทำที่ประกอบด้วยความเสียสละและความกล้าหาญ พวกเราชาวตะวันออกมีความเจริญมากกว่าพันปี ก็ได้ปฏิบัติกันมานานแล้วในด้านแผ่เมตตาด้วยการให้ และพร้อมที่จะบรรเทาความทุกข์ยากของผู้อื่นเมื่อมีโอกาส...

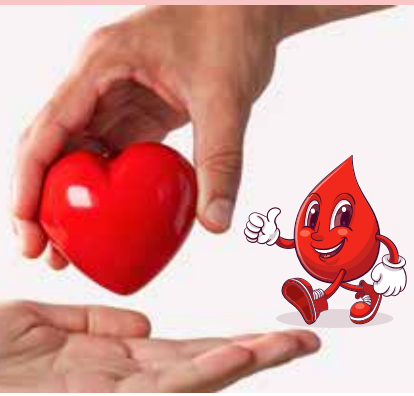
ท่านทั้งหลายที่ได้บริจาคโลหิตนี้ ได้มีการให้ การแผ่เมตตา และเสียสละต่อเพื่อนมนุษย์อย่างสูง โดยท่านได้ให้เวลาอันมีค่าของท่าน แล้วยังสละเลือดในร่างกายอีกด้วย

...ขอให้ท่านทั้งหลายจงภูมิใจเถิดว่า ท่านเป็นผู้ที่มีมนุษยธรรมอย่างสูง บุญกุศลที่ท่านได้บำเพ็ญไว้แล้วนั้น จะต้องกลับมาตอบสนองในที่สุด”

พระราชดำรัสของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาสเสด็จฯไปพระราชทานเข็มที่ระลึกแก่ผู้บริจาคโลหิต ประจำปี 2515 เมื่อวันที่ 26 กันยายน พ.ศ. 2516 ณ สวนอัมพร

สเต็มเซลล์ ให้ความหวัง การรักษาชีวิตผู้ป่วยโรคเลือด

นอกจากการจัดหาโลหิตแล้ว สภากาชาดไทยยังได้ดำเนินการจัดหาผู้บริจาคสเต็มเซลล์ที่ไม่ใช่ญาติ

สเต็มเซลล์ คืออะไร ?

คือเซลล์ต้นกำเนิดที่สามารถพัฒนาเป็นเซลล์ชนิดต่าง ๆ ในร่างกายได้ เช่น เซลล์เม็ดโลหิต เซลล์ภูมิคุ้มกัน

เซลล์เม็ดโลหิต

เป็นเซลล์ตัวอ่อนของเม็ดเลือด ที่อาศัยในไขกระดูก และเจริญเติบโตไปเป็นเม็ดเลือดแดง เม็ดเลือดขาว และเกล็ดเลือด ซึ่งหล่อเลี้ยงอยู่ในร่างกาย

สเต็มเซลล์มีคุณสมบัติพิเศษ คือ

การให้กำเนิดตัวเองได้ตลอดเวลา เมื่อบริจาคสเต็มเซลล์ให้ผู้ป่วย สเต็มเซลล์ก็จะกำเนิดตัวเองขึ้นมาใหม่ โดยไม่มีวันหมดไปจากร่างกาย

ทำไมต้องบริจาคสเต็มเซลล์ ?

การปลูกถ่ายสเต็มเซลล์เป็นความหวังสุดท้ายในการรักษาผู้ป่วยโรคทางโลหิต เช่น

- + ผู้ป่วยโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย
- + โรคโลหิตจางชนิดไขกระดูกฝ่อ
- + โรคมะเร็งเม็ดเลือดขาว
- + โรคมะเร็งต่อมน้ำเหลือง

โดยการแทนที่สเต็มเซลล์จากผู้บริจาคที่มีสุขภาพดี เพื่อช่วยรักษาฟื้นฟูระบบเลือด และระบบภูมิคุ้มกันของผู้ป่วยหลังได้รับยาเคมีบำบัดหรือการฉายรังสีรักษา

คุณอาจเป็นผู้ที่สามารถช่วยเหลือผู้ป่วยได้ด้วยการบริจาคสเต็มเซลล์

การเป็นผู้บริจาคสเต็มเซลล์นั้น ผู้บริจาคต้องมีผลเนื้อเยื่อเอชแอลเอ (HLA) ตรงกับผู้ป่วยเท่านั้น ซึ่งมีโอกาสเพียงแค่ **1 ใน 10,000 คน**

ลงทะเบียนเป็นอาสาสมัครบริจาคสเต็มเซลล์ พร้อมกับการบริจาคโลหิต

เจ้าหน้าที่จะทำการเก็บตัวอย่างโลหิตเพิ่ม 1 หลอด เพื่อนำไปตรวจชนิดของเนื้อเยื่อ HLA

ขึ้นทะเบียนไว้เป็นฐานข้อมูล รอการจับคู่กับผู้ป่วยที่ผลเนื้อเยื่อ HLA ตรงกัน

หากการตรวจยืนยันผล HLA ตรงกับผู้ป่วย ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติจะติดต่อกลับเพื่อทำการนัดหมายและเข้าสู่กระบวนการบริจาคสเต็มเซลล์

สิ่งที่หลายคนกังวลในการบริจาคสเต็มเซลล์

เจ็บไหม ?

มี 2 วิธีในการเก็บสเต็มเซลล์ คือ **เก็บจากกระแสเลือด** คล้ายกับการบริจาคโลหิต อาจมีอาการปวดเมื่อยเนื้อตัวจากยากระตุ้น

การเก็บจากไขกระดูก

ทำในห้องผ่าตัดโดยการดมยาสลบ ซึ่งจะไม่รู้สึกเจ็บ อาจมีอาการปวดเมื่อยบริเวณสะโพกเล็กน้อย 2-3 วัน แพทย์จะดูแลอย่างใกล้ชิด ร่างกายจะค่อย ๆ ฟื้นตัว สามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติ

อันตรายหรือเปล่า ?

ผู้บริจาคจะได้รับการดูแลโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ จึงมีความเสี่ยงน้อยมาก และร่างกายสามารถสร้างสเต็มเซลล์ทดแทนกลับมาได้

การบริจาคสเต็มเซลล์นอกจากเป็นการให้ชีวิตใหม่ ยังทำให้ได้มีความสุข และความภาคภูมิใจ พร้อมโอกาสในการเข้ารับพระราชทานเหรียญกษาปณ์สมนาคุณ ชั้นที่ 1 จาก สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ผู้สนใจสามารถลงทะเบียนเป็นอาสาสมัครบริจาคสเต็มเซลล์ ได้ที่

- ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย
- งานบริการโลหิตและพลาสมา สถานีกาชาดที่ 11 วิทยานิคม บางแค
- ภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 3 จังหวัดชลบุรี
- ภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 5 จังหวัดนครราชสีมา
- ภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 6 จังหวัดขอนแก่น
- ภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 10 จังหวัดเชียงใหม่
- ภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 12 จังหวัดสงขลา

ปัจจุบันศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ

ได้เพิ่มสถานที่รับบริจาคสเต็มเซลล์อีก 3 แห่ง รวมเป็น 10 แห่ง ได้แก่

- ภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 4 จังหวัดราชบุรี
- ภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 8 จังหวัดนครสวรรค์
- ภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 9 จังหวัดพิษณุโลก

ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการเดินทางตามหา

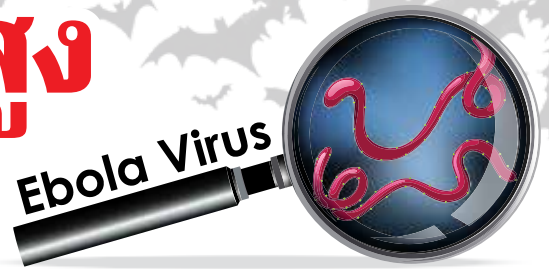
คู่แท้สเต็มเซลล์

โอกาสมอบชีวิตใหม่อยู่ในมือคุณ

ติดตามข้อมูลข่าวสารได้ที่ www.facebook.com/stemcelldonationthai หรือ stemcellthairedcross.nbc.in.th

โรคติดต่ออันตรายจากสัตว์ ที่มีความรุนแรงสูง

โรคไวรัสอีโบลา (EBOLA VIRUS DISEASE - EVD)

อีโบลา คือ โรคไข้เลือดออกชนิดรุนแรงที่เกิดจากเชื้อไวรัสอีโบลา การระบาดครั้งนี้เป็นสายพันธุ์ Bundibugyo มีอัตราการเสียชีวิตสูงเฉลี่ยร้อยละ 50

การแพร่เชื้อ ติดผ่านการสัมผัสโดยตรงกับเลือดหรือสารคัดหลั่งของผู้ป่วย รวมถึงสิ่งของที่ปนเปื้อนเชื้อ ตลอดจนการสัมผัสสัตว์ที่เป็นพาหะ เช่น ค้างคาว ลิง หรือสัตว์ป่าอื่น ๆ ที่เป็นแหล่งรังโรค ไม่แพร่กระจายทางอากาศ

อาการระยะเริ่มต้น : มีไข้สูงเฉียบพลัน อ่อนเพลีย ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ

อาการระยะรุนแรง : มีอาการอาเจียนและท้องเสียรุนแรง มีภาวะเลือดออกทั้งภายในและภายนอกร่างกาย อาจเสียชีวิตได้ในเวลารวดเร็ว

วิธีป้องกัน ดูแลสุขอนามัยโดยล้างมือบ่อย ๆ ด้วยสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์ รับประทานอาหารปรุงสุก หลีกเลี่ยงการสัมผัสสารคัดหลั่งของผู้ป่วย หลีกเลี่ยงการสัมผัสสัตว์ป่า หรือซากสัตว์ โดยเฉพาะผู้ที่เดินทางไปยังประเทศพื้นที่เสี่ยง เช่น สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก สาธารณรัฐยูกันดา ซึ่งโรคนี้มีระยะฟักตัว 2-21 วัน หากเดินทางกลับมาแล้วมีไข้ หรืออาการผิดปกติควรรีบพบแพทย์ทันที พร้อมแจ้งประวัติการเดินทางเพื่อให้ได้รับการวินิจฉัยและรักษาอย่างเหมาะสม

HANTAVIRUS

โรคติดเชื้อไวรัสฮันตา (HANTAVIRUS)

ฮันตา ไม่ใช่โรคอุบัติใหม่ มักพบในแถบอเมริกาใต้ มีหนูหางยาวเป็นพาหะนำโรค โรคนี้สร้างความตื่นตระหนกไปทั่วโลกเกี่ยวกับการพบผู้ติดเชื้อและเสียชีวิตบนเรือสำราญ ซึ่งเป็นฮันตาไวรัสสายพันธุ์แอนดิส (Andes)

การแพร่เชื้อ มักเกิดจากการสัมผัสสารคัดหลั่งของหนู เช่น ปัสสาวะ อุจจาระ น้ำลาย หรือเลือดมดลูกของหนูที่ปนเปื้อนเชื้อ ความน่ากลัวของสายพันธุ์แอนดิสสามารถติดต่อจากคนสู่คนได้ แต่ต้องอาศัยปริมาณเชื้อที่สูง และมีประวัติการสัมผัสใกล้ชิดกันเป็นเวลานาน หากกักตัวผู้ป่วยที่สงสัยว่าติดเชื้อเกิน 42 วันไปแล้ว ยังไม่มีอาการ หรือตรวจเลือดไม่พบการติดเชื้อ จึงถือว่าไม่สามารถแพร่เชื้อได้

อาการ ไวรัสจะเข้าไปทำลายระบบทางเดินหายใจ นำไปสู่ภาวะระบบทางเดินหายใจล้มเหลว รวมถึงระบบเลือดล้มเหลว แม้จะมีความรุนแรง อัตราการเสียชีวิตสูงถึงร้อยละ 30-50 แต่เชื้อแพร่กระจายได้ยากกว่าโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจอื่น ๆ

ระยะแรก มีไข้ ปวดเมื่อยตามตัว คล้ายกับไข้หวัดใหญ่ ไข้เลือดออก และโรคฉี่หนู

ระยะที่สอง มีกลุ่มอาการของโรคปอด หายใจเร็ว เหนื่อยหอบ ชีพจรเต้นเร็ว หรือมีอาการไข้เลือดออกร่วมกับกลุ่มอาการไต ปวดศีรษะรุนแรง ปวดหลังและช่องท้อง ความดันโลหิตต่ำ หากรุนแรงจะทำให้เสียชีวิต

กรณีที่ผู้ป่วยมีภาวะระบบหายใจล้มเหลว แพทย์จะรักษาแบบประคับประคองระบบทางเดินหายใจเป็นหลัก เพื่อให้ร่างกายสามารถสร้างภูมิคุ้มกันขึ้นมาต่อสู้กับเชื้อไวรัสได้เอง

การป้องกัน สวมหน้ากากอนามัยพร้อมถุงมือขณะทำความสะอาดในพื้นที่ปิด หลีกเลี่ยงการปิดกวาดทำความสะอาดที่ทำให้เกิดการฟุ้งกระจายของละอองฝอยแห้งที่ปนเปื้อนเชื้อในพื้นที่ปิด

แม้สัตว์เลี้ยงไม่ใช่พาหะโดยตรง แต่อาจแพร่เชื้อทางอ้อมได้ เช่น แมวไปกัดหนูที่มีเชื้อ แล้วคาบซากหนูกลับมาให้เจ้าของ ถ้าเจ้าของสัมผัสซากหนูหรือสารคัดหลั่งของหนูโดยไม่มีอุปกรณ์ป้องกัน มีโอกาสที่จะรับเชื้อเข้าสู่ร่างกาย

เมื่อพบมูลและคราบฉี่หนูจัดการอย่างไร ?

- ใช้น้ำยาฆ่าเชื้อ หรือน้ำยาฟอกขาว (ไฮเตอร์ หรือสารละลายโซเดียมไฮโปคลอไรต์) ชุบกระดาษทิชชูให้ชุ่ม เป่าทับบริเวณที่มีมูลหนู ทิ้งไว้ 5-10 นาที เพื่อฆ่าเชื้อ แล้วจึงเปลี่ยนมาใช้วิธีการเช็ดออกแทน เพื่อลดการกระจายตัวของเชื้อในสิ่งแวดล้อมให้มากที่สุด
- สวมหน้ากากอนามัยและอุปกรณ์ป้องกันทุกครั้ง ล้างมือด้วยแอลกอฮอล์ และชำระร่างกายทำความสะอาดทันที

ไวรัสฮันตาสามารถมีชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมได้หลายวัน ขึ้นอยู่กับอุณหภูมิ ความชื้น และปริมาณสารอินทรีย์วัตถุที่ปกคลุม แต่ถูกทำลายได้ง่ายหากโดนแสงแดดหรือรังสี UV

สิ่งที่ควรให้ความสำคัญและเฝ้าระวังอีกหนึ่งโรค คือ โรคฉี่หนู พบการระบาดเป็นระยะ ๆ โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝนและพื้นที่ที่มีน้ำท่วมขัง ทำให้มีไข้ มีผื่นขึ้น ปวดศีรษะ บางรายอาจรุนแรงทำให้ปอดหรือสมองอักเสบได้ นอกจากนี้ ยังมีเชื้อแบคทีเรียที่ปนเปื้อนมากับหนู อย่างซัลโมเนลลา (Salmonella)

ลดการใช้วัสดุสิ้นเปลือง

เพิ่มการจัดการของเสียแบบเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

วิกฤตขยะมูลฝอยและพลาสติก

ประเทศไทยติดอันดับประเทศที่ปล่อยขยะพลาสติกลงสู่มหาสมุทรสูง และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ที่น่าวิตก คือ ปัญหาไมโครพลาสติกที่พบแล้วในทุกส่วนของร่างกายมนุษย์ และในห่วงโซ่อาหาร พลาสติกไม่ใช่แค่ปัญหามลพิษ แต่เป็นตัวเร่งวิกฤตภูมิอากาศอีกด้วย

การบริหารจัดการขยะ คือ มุ่งเน้นลดการใช้วัสดุสิ้นเปลือง และเพิ่มการจัดการของเสียแบบเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลดปริมาณขยะ รวมถึงขยะพลาสติก และกระดาษ การคัดแยก และการนำกลับมาใช้อีก เช่น การใช้ระบบ e-saraban ในการผลิตส่ง และจัดเก็บเอกสารแทนการใช้กระดาษ ตั้งจุดคัดแยกขยะ 4 ประเภท พร้อมป้ายแนะนำ ได้แก่ ขยะทั่วไป ขยะรีไซเคิล ขยะอินทรีย์ และขยะอันตราย

ขยะ หรือมูลฝอย ขยะเหลือทิ้งซึ่งเกิดจากการอุปโภค บริโภค และกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ในชีวิตประจำวัน หากมีการคัดแยกก่อนทิ้งเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ สิ่งเหล่านี้จะมีคุณค่าหรือมูลค่าเพิ่มขึ้น เช่น เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร วัสดุพลาสติก ภาชนะใส่อาหาร วัสดุสัตว์ และหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน หรือครัวเรือน ยกเว้นวัสดุที่ไม่ใช่แล้วของโรงงานซึ่งมีลักษณะและคุณสมบัติที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย

ขยะทั่วไป มีลักษณะที่ย่อยสลายยาก และไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ หรือรีไซเคิล และไม่ใช่วินิจฉัยหรือขยะติดเชื้อ มีความสกปรก เปื้อนเศษอาหาร คราบน้ำมัน คราบสารเคมี เช่น วัสดุพลาสติกเปื้อนเศษอาหาร หลอดดูดน้ำ กระดาษชำระ ของขนม ไม้เสียบลูกชิ้น

ขยะรีไซเคิล สามารถนำเข้าสู่กระบวนการแปรรูปเพื่อกลับมาใช้ใหม่ได้ เป็นวัสดุสะอาด ไม่มีคราบมันหรือเศษอาหาร ไม่ปนเปื้อนล้างและตากแห้งก่อนนำไปทิ้ง เช่น กระดาษถ่ายเอกสาร หนังสือพิมพ์ กล่องกระดาษ ขวดแก้ว ขวดพลาสติก กระป๋องอลูมิเนียม กล่องเครื่องดื่มแบบยูเอชที วัสดุพลาสติกหุ้มที่สะอาด ฝาขวดโลหะ ยางรถยนต์

ขยะอินทรีย์ หรือขยะเปียก ย่อยสลายได้ง่าย นำมาหมักเป็นปุ๋ยได้ เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร หล้า ใบไม้ ซากพืช ซากสัตว์

ขยะติดเชื้อ สิ่งของที่ไม่ต้องการ หรือถูกทิ้งจากสถานพยาบาล เช่น เนื้อเยื่อ ชิ้นส่วนอวัยวะต่าง ๆ สิ่งขับถ่ายหรือของเหลวจากร่างกาย รวมทั้งเครื่องใช้ที่สัมผัสกับผู้ป่วย ตลอดจนซากสัตว์หรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ทดลอง หรือสิ่งอื่น ๆ ตามที่สถานพยาบาลจะพิจารณาตามความเหมาะสม

ขยะอันตราย สิ่งที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนสารอันตราย วัตถุมีพิษ วัตถุกัดกร่อน วัตถุติดไฟ และวัตถุไวไฟ เช่น ถ้วยไฟฉาย หลอดฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่ ภาชนะบรรจุสารกำจัดศัตรูพืช กระป๋องสเปรย์ บรรจุน้ำมันหรือสารเคมี

สภากาชาดไทยได้กำหนดนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม พลังงาน และก๊าซเรือนกระจก เพื่อดำเนินการที่ยั่งยืน และเพื่อให้ทุกหน่วยงานนำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย

เป้าหมายสำคัญภายในปี 2578

- ขยะที่ได้รับการคัดแยกคิดเป็นร้อยละ 100 ของขยะทั้งหมด ภายในปี 2578
- ลดการใช้ขวดน้ำดื่มพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว เหลือร้อยละ 20 ภายในปี 2578 (เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2568)

Big Greening Day 2026

สภากาชาดไทย โดยคณะสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย จัดกิจกรรม “Big Greening Day 2026” เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2569 เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ลดกระบวนการที่ก่อให้เกิดก๊าซเรือนกระจก และขับเคลื่อนองค์กรสู่ความยั่งยืน

ภายในงานมีกิจกรรมและบูธนิทรรศการให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม ตลอดทั้งวัน อาทิ นโยบาย Green Red Cross การจัดการขยะ การอนุรักษ์พลังงาน แนวปฏิบัติ Green Meeting กิจกรรม “ลด รักรัษ แลก” นำขยะรีไซเคิลมาแลกต้นไม้และสารบำรุงดิน รวมถึงบูธพื้นที่กระเปาะผ้ารักษ์โลก เพื่อส่งเสริมการใช้วัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ให้เกิดขึ้นในองค์กรอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ มีการบรรยายพิเศษในหัวข้อ “KCMH Green Hospital” เพื่อถ่ายทอดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สู่การเป็น Green Hospital ในระดับสากล

พระมหากรุณาธิคุณ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี อุปนายิกาผู้อำนวยการสภากาชาดไทย

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเงินที่มีผู้ทูลเกล้าฯ ถวายโดยเสด็จพระราชกุศลบำรุงสภากาชาดไทย
สำหรับใช้ในกิจการสภากาชาดไทย และสำนักงานต่าง ๆ ของสภากาชาดไทย

รายละเอียด 10,000,000.00 บาท จำนวน 2 ราย

- นายปราโมทย์ พรประภา
- นายวรวิทย์ สุธีรัชย์

รายละเอียด 8,600,000.00 บาท จำนวน 1 ราย

- นายกริณีกนิษฐ โชคชัยณรงค์

รายละเอียด 8,000,000.00 บาท จำนวน 1 ราย

- นางอาภรณ์ กวินอนันต์

รายละเอียด 5,000,000.00 บาท จำนวน 3 ราย

- นางจิตราภรณ์ เนถาวร
- นางสาววดี พันธุมวนิช
- นายธิดิธรม โรจนพฤกษ์

รายละเอียด 4,000,000.00 บาท จำนวน 1 ราย

- นายสุรินทร์ เลิศปัญญาโรจน์

รายละเอียด 3,380,000.00 บาท จำนวน 1 ราย

- นายชัชวาล เจียรนวนนท์

รายละเอียด 3,000,000.00 บาท จำนวน 3 ราย

- นางสาวนราธร รัฐประเสริฐ
- นายประสงค์ บุญรัตน์
- นายอำนาจ ไตรรัตน์ภาส

รายละเอียด 2,300,000.00 บาท จำนวน 1 ราย

- นายบุญณมาศ วิจิตรกุลวงศา

รายละเอียด 2,000,000.00 บาท จำนวน 5 ราย

- นางสาวมนต์ธัชสินี จิตตะอริยสกุลกุล
- นางสาวสุทธิรัตน์ อยู่วิทยา
- นายกิตติ ภัทรเลาหะ
- นายประภู พรประภา
- นายแพทย์วิรัช หงส์จารุ

รายละเอียด 1,833,334.00 บาท จำนวน 1 ราย

- แพทย์หญิงสุนนา วัชรสินธุ์

รายละเอียด 1,833,333.00 บาท จำนวน 1 ราย

- พันเอก นายแพทย์เพชร วัชรสินธุ์

รายละเอียด 1,065,000.00 บาท จำนวน 1 ราย

- นายวิชาญ จิตรภักดี

รายละเอียด 1,044,000.00 บาท จำนวน 1 ราย

- นายสุขวัฒน์ ประเสริฐยิ่ง

รายละเอียด 1,000,000.00 บาท จำนวน 19 ราย

- คุณหญิงชญา วัฒนศิริธรรม
- นางกมล ปัจฉิมสวัสดิ์
- นางวนิดา สิงคาลวนิช
- นางสาวนันทยา สุวรรณกุลวิชัย
- นางสาวมณี ไรจน์กนก
- นายกฤตกร ธเนศวร
- นายฉัตรชัย จรัสยศวุฒิชัย
- นายพิระยุทธ สิงห์พัฒนากุล
- นายวราทัศน์ วงศ์สุไกร
- นายอนุชิต อนุชิตานุกุล
- คุณเพชรลดา พูลวรลักษณ์
- นางณัฏยา โชติกเสถียร
- นางสาวธัญญา แตรวิจิตร
- นางสาวภัทรนฤณ วีระพงษ์
- นางอรณี วาริธร
- นายไกรสร จันศิริ
- นายนิธิส ฉันทจิรพร
- นายบรรยงค์ วาริธร
- นายศิริชัย ฉันทชัยวัฒน์

รายละเอียด 890,000.00 บาท จำนวน 1 ราย

- นายอภิวัฒน์ ยามัสเสียร

รายละเอียด 800,000.00 บาท จำนวน 1 ราย

- นายถกล ถวิลเดิมทรัพย์

รายละเอียด 700,000.00 บาท จำนวน 1 ราย

- นายฉัตรชัย เลื่อนผลเจริญชัย

รายละเอียด 600,000.00 บาท จำนวน 9 ราย

- นางสมจิตร พูลผกา
- นายจิตติศักดิ์ จิตตานิชย์
- นายภัทรพล ยศเนืองนิตย์
- นายวรท รัฐประเสริฐ
- นายสมวิทย์ ศรีสันติสุข
- นางสาวพัทธ์ธีรา ลภัสเศรษฐศิริ
- นายนรา อินทุสุต
- นายรังสรรค์ ถวิลเดิมทรัพย์
- นายวันชัย ศิริวรรณโกะกุล

รายละเอียด 585,000.00 บาท จำนวน 1 ราย

- นางขวัญใจ เจียรวนนท์

รายละเอียด 500,000.00 บาท จำนวน 10 ราย

- นางสาวกุลภาวี อภิชาตบุตร
- นายโกวิท รุ่งวัฒนโสภณ
- นายบุญเลิศ ประภาภมณ
- นายรัฐา อรุโสมณ
- นายสุธี มินชัยนันท์
- นางสาวณัฐชญา เทเจริญศรี
- นายเขียน ไชยสุภรากุล
- นายยิ่งพงษ์ แสงกระจ่าง
- นายสุจริต รังสิมันโตธาร
- นายสุระศักดิ์ เคารพธรรม

ศรัทธาเพื่อกาชาด

บริจาคเงินสมทบทุนต่าง ๆ

สมทบโครงการศูนย์มะเร็งแบบบูรณาการ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

- นางประภาพร ดิยะวานิช	10,000,000.00	บาท
- นายกิตติ ภัทรเลาหะ	3,000,000.00	บาท
- นางสาวกนกวรรณ พงศ์ศรี และนางสาววงศ์อัจฉรา เกตุวรวิทย์	1,000,000.00	บาท
- นายศิริชัย ฉันทชัยวัฒน์	1,000,000.00	บาท
- พระเทพสมุทรวรจารย์ เจ้าอาวาสวัดบางพลีใหญ่ใน	500,000.00	บาท

สมทบศูนย์โปรตอนสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

- นางสาวศิรินิภา เตียงสกุล	4,250,000.00	บาท
- นายนิธิพงศ์ เตชะวณิช	2,000,000.00	บาท
- คุณวาปี และท่านผู้หญิงเหมือนจิต ภิรมย์ภักดี	1,000,000.00	บาท
- นายพรรคพงษ์ อัครนิวรรณ	1,000,000.00	บาท
- พระเทพสมุทรวรจารย์ เจ้าอาวาสวัดบางพลีใหญ่ใน	500,000.00	บาท
- นางสาวอัญชลี บุญทรงชัยกุล	500,000.00	บาท
- นายพลากร หวังหลี่	500,000.00	บาท

สมทบทุน “ครอบครัว สุรัศกดิ์ ช้องมาศ อุรินทร์”

- นางสาวอัญชลี อุรินทร์	2,100,000.00	บาท
-------------------------	--------------	-----

สมทบทุน “น.ส.สิริรัตน์ นภาพฤกษ์ชาติ”

- นายปรีชา นภาพฤกษ์ชาติ	1,000,000.00	บาท
- นางสุภา นภาพฤกษ์ชาติ	250,000.00	บาท
- นางสาวสิริรัตน์ นภาพฤกษ์ชาติ	120,000.00	บาท

สมทบทุน “สมเด็จพระญาณสังวรสมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก (สวทฺตโน เจริญ คชวัตร)”

- นายประวิทย์ ยอดวานิช	500,000.00	บาท
- นางสาวศิริพร ยอดวานิช	200,000.00	บาท
- นางกนกวัลย์ ยอดวานิช	100,000.00	บาท
- นางกรรณิกา พฤชากร	100,000.00	บาท
- นางสาวณัฐพร ยอดวานิช	100,000.00	บาท
- นายจักร บุญหลง	100,000.00	บาท
- นายอนาวิล วิภาสวัสด์	100,000.00	บาท

สมทบทุน “แหยม-ไนต์-ศิริ อุรินทร์”

- นางช้องมาศ อุรินทร์	1,100,000.00	บาท
-----------------------	--------------	-----

สมทบทุน “นายถวัลย์ สุทธิวานิชย์”

- นางภัทรพรรณ สุทธิวานิชย์	1,001,268.09	บาท
----------------------------	--------------	-----

สมทบทุน “เงินทุนศูนย์สิริกิติ์บรมราชินีนาถ เพื่อโรคมะเร็งเต้านม”

- นางสาวฐปณีย์ พิศาลบุตร	150,000.00	บาท
- คุณชินยะ วงษ์เจริญสิน	100,000.00	บาท
- คุณอชิตะ วงษ์เจริญสิน	100,000.00	บาท
- นางวิภาวรรณ พงษ์พิลาสาร	100,000.00	บาท
- นางสาวประภาศรี พันธุจริยา	100,000.00	บาท
- นางสาวสุดา วิศาลเรืองเดช	100,000.00	บาท
- นายปลิว ตรีวิศเวทย์	100,000.00	บาท
- นายวุฒิชัย วงษ์เจริญสิน	100,000.00	บาท
- นายสุคนธ์ เสรีจสวสดี	100,000.00	บาท
- นางอารุณี พิศาลบุตร	50,000.00	บาท

สมทบทุน “กองทุนอาจารย์และศิษย์เก่าแพทย์ประจำบ้านอายุรศาสตร์ ร.พ.จุฬาฯ”

- นายสุรินทร์ เลิศปัญญาโรจน์	1,000,000.00	บาท
------------------------------	--------------	-----

สมทบทุน “มูลนิธิคณาธนะวนิชย์”

- นางสาวอรพินท์ คณาธนะวนิชย์	1,000,000.00	บาท
------------------------------	--------------	-----

สมทบทุน “หลวงปู่แหวน หลวงปู่ชอบ”

- นางสาวอรพินท์ คณาธนะวนิชย์	500,000.00	บาท
------------------------------	------------	-----

สมทบทุน “จิตติ - บุญศรี อัครพงษ์กุล 2”

- กรรมการผู้จัดการบริษัท เจริญไทยมอเตอร์เซลล์ จำกัด (สำนักงานใหญ่)	200,000.00	บาท
- นายอริน อัครพงษ์กุล	100,000.00	บาท
- นายรัฐศักดิ์ ยวนตา	50,000.00	บาท
- นายครา คัมภีร์บวร	50,000.00	บาท

สมทบทุน “นายสนั่น เฉลิมเกตุ นภาพัฒน์”

- นายหัสนันท์ นภาพัฒน์	220,000.00	บาท
------------------------	------------	-----

สมทบทุน “นายยงศักดิ์ คณาธนะวนิชย์”

- นางสาวอรพินท์ คณาธนะวนิชย์	200,000.00	บาท
------------------------------	------------	-----

สมทบทุน “กองทุนวิจัยโลหิตวิทยา พลเอก แสวง - ท่านผู้หญิงนวลผ่อง เสนาณรงค์”

- นางเพชรพริ้ง สารสิน	120,000.00	บาท
-----------------------	------------	-----

สมทบทุน “เงินทุน ศาสตราจารย์แพทย์หญิง เสาวรส ภัทรภักดิ์ เพื่อฝ่ายโสต ศอ นาสิกวิทยา”

- ศาสตราจารย์ แพทย์หญิงเสาวรส ภัทรภักดิ์	100,000.00	บาท
--	------------	-----

สมทบทุน “มูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช 17 วัดพระเชตุพน”

- เจ้าอาวาสวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม	100,000.00	บาท
--------------------------------------	------------	-----

สมทบทุน “กองทุนนายประทีป และนางสมสนิท พยัคฆาภรณ์”

- นางดวงแก้ว เอกะหิตานนท์	100,000.00	บาท
---------------------------	------------	-----

บริจาคที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง ตำบลสุรศักดิ์ อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชลบุรี

- นางบุญตา สุนทรเจริญ	2,562,000.00	บาท
-----------------------	--------------	-----

Editor บทบรรณาธิการ

นิตยสารสนองโธรัฐ ฉบับนี้ จัดทำขึ้นด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ขององค์สภานายิกา สภากาชาดไทย ทั้ง 3 พระองค์ ผู้ทรงมีพระวิริยอุตสาหะในการวางรากฐาน สืบสาน และทรงสนับสนุนภารกิจ ด้านมนุษยธรรมของสภากาชาดไทยมาอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี พันปีหลวง สมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ผู้ทรงดำรงตำแหน่งสภานายิกา สภากาชาดไทย และทรงประกอบพระราชกรณียกิจ นานัปการเพื่อบำบัดทุกข์ บำรุงสุข และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนทั่วประเทศ

นอกจากนี้ ยังร่วมน้อมรำลึกในพระกรุณาธิคุณและแสดงความอาลัยถวายแด่ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา ผู้ทรงอุทิศพระวรกายปฏิบัติ พระกรณียกิจเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและประเทศชาติ โดยเฉพาะทรงดำรงตำแหน่งประธานกรรมการมูลนิธิ อาสาเพื่อนพ้อง (ภาฯ) ยามยาก สภากาชาดไทย ซึ่งเป็นองค์กรที่ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยและผู้ด้อยโอกาส ด้วยพระเมตตาและพระวิสัยทัศน์อันกว้างไกล ตลอดจนสานต่อการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนเพื่อให้สามารถ พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

นิตยสารสนองโธรัฐ ฉบับนี้ เป็นอีกหนึ่งช่องทางที่ช่วยเผยแพร่พระเกียรติคุณ พระมหากรุณาธิคุณ และ พระราชปณิธานอันแน่วแน่ของพระบรมวงศานุวงศ์ผู้ทรงอุปถัมภ์กิจการสภากาชาดไทย รวมทั้งสร้างแรงบันดาลใจ ให้ทุกภาคส่วน ร่วมสืบสานเจตนารมณ์แห่งการให้ การเสียสละ และการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ อันเป็นหัวใจสำคัญ ของสภากาชาดไทย เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและประเทศชาติต่อไป

สแกน QR CODE เพื่อติดตามอ่านนิตยสารสนองโธรัฐสภากาชาดไทย

ในรูปแบบออนไลน์ หรืออ่านได้ที่ <https://ebook.redcross.or.th>

แบ่งปันเรื่องราวที่น่าสนใจได้ที่ e-mail : chaloemrat.n@redcross.or.th

๑ ภาพ สำนักความทรงจำ

แบบร่างเครื่องหมายกาชาด ในการจัดงานฉลองวันที่ระลึก
วันสากลกาชาด ประจำปี 2503

ที่มา : หอจดหมายเหตุสภากาชาดไทย. (1) สกท 2.1.3/3 การจัดงานฉลองวันที่ระลึก วันสากลกาชาด ประจำปี 2503.
(26 ตุลาคม พ.ศ. 2502 – 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2504).

Thai Red Cross Core & Values DNA

ค่านิยมหลัก Core Values

มีมนุษยธรรม
Humanity

รับผิดชอบ โปร่งใส
Accountability

สร้างคุณค่าอย่างยั่งยืน
Sustainability

อัตลักษณ์องค์กร Organizational DNA

เอื้ออาทร
Compassion

ผสานพลัง
Collaboration

เรียนรู้ ปรับตัวไว
Continuous Learning
& Resilience

